

Фото УНАІН.

Складні моменти особливих відносин

На сьогодні у Верховній Раді заплановано слухання питання про взаємовідносини і співпрацю України та НАТО

У рамках особливого партнерства з НАТО, проголошеного хартією п'ять років тому, Україна декларує політику євроатлантичної інтеграції і в міру сил робить свій внесок у зміцнення євроатлантичної безпеки. Не стоїть осторонь цього процесу і український парламент, котрий ратифікував чимало угод, без яких співпраця Києва і Брюсселя була б неможлива. Причому, 12 вересня Верховна Рада ратифікувала угоду про безпеку, яка регулює відносини у сфері обміну інформацією обмеженого користування і, зокрема, спрощує можливості поглиблення практичної співпраці у сфері військової реформи.

(Закінчення на 7-й стор.).

На знімку: генеральний секретар НАТО Джордж Робертсон (у центрі), секретар Ради національної безпеки й оборони Євген Марчук (ліворуч) та голова Донецької облдержадміністрації Віктор Янукович запалюють свічки в каплиці, побудованій в пам'ять про загиблих шахтарів (липень 2002 р.).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА В НОВІЙ РЕДАКЦІЇ

Ранкове і денне засідання 22 жовтня

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (стосовно розв'язання спорів за позовами фізичних осіб з питань приватизації) представив голова Фонду державного майна Олександр Бондар. Документ, зокрема, передбачає, що зміни, які

виникають під час продажу суб'єктів приватизації на аукціонах, за конкурсом, на відкритих торгах, на фондових біржах, вирішуватимуться у порядку позовного провадження відповідним господарським судом.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

До Македонії

вилетів учора з дводенним офіційним візитом Президент України Леонід Кучма.

У програмі візиту — зустрічі з Президентом Македонії Борисом Трайковським віч-на-віч і переговори у розширеному складі. А також зустріч з головою парламенту Республіки Македонія Ніколо Поповським, прем'єр-міністром Любчо Георгиевським, мандатором формування уряду, лідером коаліції «За єдину Македонію» Бранко Црвенковським.

Передплачайте і вигравайте!

Шановні друзі!

Продовжуємо друкувати пропозиції наших друзів-спонсорів для розіграшу призів серед передплатників газети «Голос України». Вам пропонують:

6. Бахчисарайський виноробний завод «Фонтан» (директор — Олександр Турек) — три набори вин по шість пляшок.

7. Сімферопольський винзавод (директор — Олександр Голубенко) — подарунковий набір вин.

8. АП «Діоніс» (директор — Юрій Корбан) — подарунковий набір вин з шести пляшок.

9. Фірма «Союз-Віктан» (в. о. директора — Валерій Конопльов) — подарунковий набір горілки.

10. Видавництво «Доля» (директор — Василь Басиров) — бібліотечка краєзнавчої літератури.

Передплачайте і вигравайте!

Хай вам щастить!

У НОМЕР

Переходимо на зимовий час

У ніч на 27 жовтня на території України скасовується літній час. Стрілки годинників буде переведено на одну годину назад, нагадує Держслужба єдиного часу.

Нині на «літній» і «зимовий» час переходять більш як у 110 країнах світу. З 1996 року, за рекомендацією Європейської економічної комісії ООН, період дії літнього часу було продовжено до останньої неділі жовтня. Це рішення ґрунтується на дослідженнях медико-біологічного та економічного характеру, проведених у різних країнах.

Призовна кампанія. Вона ж — рекламна

З кожним роком на армійську службу призивають усе менше но-

вобранців. Це пов'язано з реформуванням і мінімізацією чисельності Збройних сил України. Нині наша армія робить ставку на сержантів, які йдуть до її лав служити за контрактом. Поки що молодому сержантові-контрактнику гарантоване щомісячне грошове забезпечення в розмірі близько 260 гривень (50 у. о.), але вже в недалекому майбутньому він одержуватиме 500—750 у. о.

(Закінчення на 3-й стор.).

Техніка замінити «башмачників»

Два вагонні уповільнювачі НК-114 відвантажив днями Новокраматорський машинобудівний завод (Донецька область) на адресу Львівської та Придніпровської залізниць. Так розпочато новий етап співробітництва машинобудівників із залізничниками. «Укрзаліз-

ниця» оновлює техніку, зокрема вводить до ладу нові сортувальні гірки. І тут вагонні уповільнювачі краматорського виробництва — незамінні. За відгуками експлуатативників, вони надійніші за аналогі, які виробляють у країнах СНД.

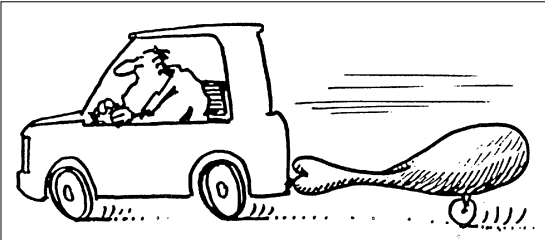
Зокрема, на станції Ясинувата віддають перевагу НК-114, тому що вони за вагою легші від попередників майже на 15 тонн, а вагон тримають краще. І в обслуговуванні не завдають клопоту: ремонтувати машину можна просто в дорозі, не виставляючи на спеціальний майданчик.

До укладення контракту НКМЗ виготовив і поставив залізничникам України понад 30 таких машин. А потреба галузі в цій техніці — більш як 40 одиниць на рік, повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.

23 ЖОВТНЯ

■ 1917 р. У Петрограді ЦК РСДРП(б) прийняв, на пропозицію Леніна, резолюцію про збройне повстання. ■ 1917 р. Створено Українську академію мистецтв. ■ 1920 р. Загони Нестора Махна, здійснивши рейд у тил армії барона Врангеля, захопили Олександрівськ (нині Запоріжжя). ■ 1921 р. У Празі почав діяти Український вільний університет. ■ 1965 р. Києву вручено медаль «Золота Зірка» міста-героя. ■ 1990 р. Верховна Рада УРСР під тиском студентської голодовки скасувала шосту статтю Конституції — про керівну та спрямовуючу роль Комуністичної партії.

За темним склом «Лімузіна»

4

У роки боротьби з пияцтвом на спиртозаводах рекомендували виробляти... вареники й пельмені

10

Національна безпека в новій редакції

(Початок на 1-й стор.).

Ранкове і денне засідання 22 жовтня
А голова підкомітету Комітету ВР з питань правової політики Юрій Кармазін рекомендував парламентаріям направити законопроект на доопрацювання, бо він, на переконання комітету, не відповідає чинному законодавству. Його підтримали і комуністи, які вважають, що документ «істотно звучує» права фізичних осіб.

Після цього секретар Ради національної безпеки і оборони України Євген Марчук представив законопроект про внесення змін до Концепції (основ державної політики) національної безпеки (нова редакція). В документі йшлося про державний суверенітет, прикордонну сферу, систему гарантування національної безпеки. Наголошувалося також і на необхідності розвитку інститутів громадянського суспільства, потреби

гарантування інформаційної безпеки. Крім того, за словами Євгена Марчука, в законопроекті передбачено «проблему якості влади і правоохоронних органів». Член Комітету ВР з питань національної безпеки і оборони Олександр Кузьмук охарактеризував проект закону як крок уперед порівняно з чинною концепцією і рекомендував парламентаріям прийняти документ за основу, оскільки, за його словами, він ще потребує доопрацювання і чіткої класифікації загроз національної безпеки України.

Автор альтернативного законопроекту Георгій Манчуленко наголошував на тому, що на першому місці має бути людина. Крім того, на його думку, у документі треба впорядкувати термінологію. Ігор Юхновський зазначав, що насамперед документ має ґрунтуватися на всебічному розвитку державного патріо-

тизму, а Михайло Павловський наголосив на тому, що в законопроекті немає стратегії економічного розвитку держави.

Лідер комуністів Петро Симоненко, представляючи законопроект про засади внутрішньої і зовнішньої політики, віддавав перевагу принципам соціальної спрямованості економіки, пріоритетам розвитку національного виробництва, захищеності внутрішнього ринку, підвищення економічної самостійності регіонів. За його словами, запропонований ним документ дасть змогу всім гілкам влади мати чіткі орієнтири, спрямовані на вихід держави із кризи. Основними напрямками державної політики має бути забезпечення бездефіцитності бюджету. А в реалізації соціальної політики, запевняв Петро Симоненко, має бути реальне, а не декларативне забезпечення прав і свобод.

Депутати також обговорили законопроекти про засади національних інтересів України та про основні принципи зовнішньої політики та зовнішніх відносин.

На початку ранкового засідання парламентарії привітали Бориса Олійника з днем народження. Володимир Литвин поінформував про вихід Володимира Рябіки з фракції «Народовладдя», до якої ввійшов Сергій Правденко. А Микола Песоцький, склавши присягу, ввійшов до СДПУ (о).

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Більшість працюватиме конструктивно, а Волков сумнівається

Фото Валерія СОЛОВІЙОВА (Укрінформ).

Збори парламентської більшості відбулися в Українському домі за участю Президента України, Прем'єр-міністра та Голови Верховної Ради.

Співголова фракції «Народовладдя» Олег Беспалов повідомив, що поки що не поновлював своє членство в «більшовицьких» лавах (хоч така інформація вже пройшла), однак після цього засідання «вийшов із більшим переконанням, що більшість працюватиме конструктивніше».

Як розповіли учасники загальних зборів парламентської більшості, на зустрічі обговорювалось багато питань, починаючи з законів, які треба приймати першочергово, до формування коаліційного уряду. Часто лунали суперечливі думки — скажімо, чи потрібно перерозподіляти парламентські комітети. За словами прес-секретаря глави держави Олени Громницької, Президент України Леонід Кучма сказав депутатам, що він готовий розглянути

кандидатури на посади прем'єра та членів коаліційного уряду, які будуть запропоновані парламентською більшістю, і винести їх на затвердження ВР. За словами лідера фракції партії ППУ і «Трудова Україна» Сергія Тігіпка, Президент також пообіцяв продовжувати політичну реформу, заохочуючи до неї народних обранців.

Менше оптимізму було в представника фракції СДПУ(о) Олександра Волкова. На його погляд, те, що навіть на зустрічі із найвищими посадовцями держави не прийшли всі депутати-«більшовики», ще раз засвідчує, що з тих чи інших причин результативного голосування в сесійній залі не буде і надалі. «Ефективна робота більшості — під дуже великим запитанням», — сказав О. Волков. Багато «більшовиків» ще сподіваються на продовження діалогу з лідером «Нашої України» Віктором Ющенком, саме тому і відтягується перерозподіл парламентських комітетів.

Деякі депутати говорили, що на зборах в Українському домі побачили «нового» Голову Верховної Ради — бо Володимир Литвин у своєму виступі був найбільш жорстким. На це сам Володимир Михайлович відповів: «Хіба на мене схоже, що я жорсткий? Я просто сказав, що тут усі люди дорослі, і ми маємо говорити те, що думаємо, що відповідає нашим позиціям і баченню, що не повинно бути недомовок і двозначностей». Голова Верховної Ради пообіцяв, що перше результативне голосування більшості можна чекати вже у цей четвер. На його погляд, конкретним результатом зустрічі має стати «усвідомлення кожним своєї відповідальності за те, що відбувається у країні, у парламенті, у владі загалом». Однак доля уряду А. Кінаха, за його словами, досі не прояснилася. І те, що уряд усе ще перебуває в «підвішеному стані», не сприяє стабільності в державі.

Юліана ШЕВЧУК.

Не потрібний їм берег турецький...

У НОМЕР

Туреччина передала Україні чотирьох колишніх співробітників корпорації «Єдині енергетичні системи України», затриманих 1 червня 2002 року в Анталії. Серед них — свекор лідера Блоку Юлії Тимошенко Г. Тимошенко.

Літак з Туреччини з Геннадієм Тимошенком, Євгеном Шаго, Антоніною Балурою і Лідією Сокольченко приземлився у другій половині дня в понеділок в аеропорту «Жуляни» (Київ), передає кореспондент агентства «Інтерфакс-Україна».

Як пояснив в інтерв'ю журналістам старший слідчий з особливо важливих справ Генеральної прокуратури Володимир Жербицький, в Україну вони прибувають у статусі затриманих. Одразу після прибуття їм буде пред'явлено обвинувачення.

В. Жербицький нагадав, що ця екстрадиція — спільна операція України і Туреччини.

Затриманих обвинувачують у приховуванні валютної виручки корпорації; розкраданні державних коштів в особливо великих розмірах. Крім того, їм інкриміновано зазіхання на розкрадання державних коштів, контрабанда через кордон України російського природного газу, підrobка документів.

Справи стосовно колишніх співробітників ЄЕСУ об'єднано зі справою колишнього Прем'єр-міністра України Павла Лазаренка, який нині перебуває в ув'язненні в США, де його звинувачено у відмиванні коштів.

На знімку: колишній генеральний директор ЄЕСУ Геннадій Тимошенко в супроводі охорони.

Фото Івана БІЛЕНКА (Укрінформ).

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин надіслав на адресу Ірини Яківни Гусак телеграму-співчуття з приводу передчасної смерті

Володимира Корнійовича ГУСАКА, визначного вченого і лікаря, чуйної, шанованої людини.

Завдяки розробленим ним методам допомоги при термічних ураженнях врятовано життя тисячам постраждалих. Очолюваний ним Інститут невідкладної та відновної хірургії здобув визнання не тільки в Україні, а й у світі.

Світле ім'я Володимира Корнійовича, який любив людей і працював задля їх блага, сказано в телеграмі, назавжди збережеться в пам'яті і серцях усіх, хто його знав. Хай буде йому земля пухом.

Касаційне подання направлено до суду

Учора Верховний Суд України зняв з розгляду касаційне подання Генпрокуратури на постанову судді Апеляційного суду Києва Юрія Василенка про порушення кримінальної справи проти Леоніда Кучми та направив його до Апеляційного суду Києва для виконання вимог Кримінально-процесуального кодексу. Верховний Суд при цьому керувався статтями 359 і 388 КПК. Таке рішення було винесене після того, як Юлія Тимошенко, чий підпис також стоїть під заявою народних депутатів, на підставі якої Ю. Василенко прийняв рішення про порушення кримінальної справи, подала два кло-

потання. По-перше, вона вимагала допустити підписантів заяви до участі у судовому процесі і, по-друге, від імені всіх народних депутатів — заявників у справі — подала клопотання про перенесення її розгляду. На їх думку, Генпрокуратура не мала права вносити касаційне подання на постанову судді Ю. Василенка, таке право має тільки одна людина — Президент України Л. Кучма.

За словами Юлії Тимошенко, це рішення Верховного Суду означає, що тепер Апеляційний суд Києва повинен ознайомити з касаційною скаргою Генпрокуратури заявників — народних

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

депутатів О. Мороза, Ю. Тимошенко, Г. Омельченка, І. Вінського та О. Турчинова, повідомити про їх участь у процесі, а також про участь у ньому

відповідача — Президента України Л. Кучми.

Зранку Верховний Суд пікетували представники опозиції.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Наглядових «генералів» замінять «офіцери»

Конституційний Суд України прийняв рішення у справі про офіційне тлумачення окремих положень частини першої статті 120 Конституції України.

Нагадаємо, підставою для розгляду справи стало те, що положення частини першої статті 120 Конституції України забороняють керівникам центральних та місцевих органів виконавчої влади суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, крім викладацької, наукової та творчої у позаробочий час, і входить до складу керівного органу чи наглядової ради

підприємства, що має на меті одержання прибутку. Але за практикою формування наглядових рад відкритих акціонерних товариств, створених на базі підприємств державної власності, до складу таких рад входять і представники засновників товариств. Засновниками відкритих акціонерних товариств з боку держави є міністерства та інші органи виконавчої влади,

уповноважені управляти майном таких підприємств.

З огляду на це на підставі системного аналізу відповідних положень Основного Закону України, зокрема статей 92, 114, 115, 118, 120 та інших, його буквальної інтерпретації Конституційний Суд України вирішив, що положення частини першої статті 120 Конституції України треба розуміти так: до посадових осіб органів виконавчої влади, які не мають права входити до

складу керівного органу чи наглядової ради підприємства, що має на меті одержання прибутку, належать:

1. Прем'єр-міністр України, перший віцепрем'єр-міністр України, віцепрем'єр-міністри України, міністри — члени Кабінету Міністрів України;

2. Посадові особи, які очолюють інші центральні органи виконавчої влади;

3. Голови місцевих державних адміністрацій — керівники місцевих органів виконавчої влади.

АКТУАЛЬНО

Змінити німецький закон. По справедливості

Учора в Києві відбулося засідання «круглого столу» на тему: «Справедливі виплати всім категоріям постраждалих — запорука дійсного взаєморозуміння і примирення». Організували й провели його міжнародна та українські громадські організації жертв нацизму. У заході взяли участь народні депутати України Тетяна Бахтеева, Петро Цибенко, Ігор Шаров та інші. Учасники прийняли звернення до німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» щодо необхідності внесення змін та доповнень до закону ФРН про створення цього фонду.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Призовна кампанія. Вона ж — рекламна

(Початок на 1-й стор.). Згідно з концепцією переходу української армії на контрактну основу, на першому етапі цього шляху (2001—2005 рр.) «контрактуватиметься» саме сержантський корпус. Це дасть можливість звільнити офіцерський склад від невластивих йому обов'язків, а в майбутньому — скоротити. Всього до 2015 року, який стане роком народження професійних Збройних Сил України, в їх лавах нестимуть службу 200 тисяч осіб. Уже на кінець першого етапу планується збільшити кількість контрактників до 50 тисяч. Відповідно кількість призовників щороку зменшуватиметься на 2,5 тисячі осіб. З 2005 року, як повідомив начальник управління призовом, комплектування і керівництва військоматами Головного організаційно-мобілізаційного управ-

КОМЕНТАР

ління Генерального штабу ЗС України полковник Олександр Заскока, військове відомство планує готувати сержантів (старшин) і кваліфікованих солдатів (матросів) тільки з числа тих, що служать за контрактом. Це дасть змогу зменшити строкову службу з 18 до 12 місяців. У перспективі, за словами представника мобілізаційного управління Генштабу Збройних Сил України, юнаків, які мають вищу освіту, на строкову військову службу не призватимуть. За особистим бажанням молодого дипломованого спеціаліста його братимуть служити за контрактом. А з 1 жовтня в Україні оголошено чергову осінню призовну кампанія. Нинішній мобілізаційний план обчислюється в кількості 45300 осіб, з яких 32 тисячі буде направлено на комплектацію ЗС України. При цьому

80% призовників залишаться служити вдома, тобто виконуватимуть свій обов'язок за територіальним принципом. Це дасть змогу Міністерству оборони зекономити гроші (зведуться до нуля транспортні витрати, кошти на пайки і супроводжуючих), а новобранцям — уникнути деяких морально-психологічних травм. Останнім часом кількість тих, хто ухилиється від служби, дещо скоротилась, та й вибирати військоматам нині є з кого. А ось надати армійську форму необхідно, за планом, лише на 15% юнаків від загальної кількості призовного контингенту. Тому «несвідомий елемент» хвилює військомати остільки-оскільки... Проте, як і раніше, хвилює стан здоров'я і освітній рівень поповнення. За даними полковника Заскоки, лише 24% новобранців мають I і II ступені обмеження від-

носно здоров'я, тобто вони можуть служити в елітних військах з підвищеними фізичними навантаженнями. Близько 35% потенційних захисників батьківщини не мають закінченої середньої освіти. Для порівняння: у 1992 році серед молодого поповнення 80% мали атестат про середню освіту. Найближчим часом військові мають намір провести потужну рекламну кампанію для пояснення народу вигоди й переваги контрактної служби. Вже виготовлено друковану рекламну продукцію, а в шістатому розкладі обласних військоматів з'явилися посади «військових рекламистів» — офіцерів, що відповідають за рекламно-роз'яснювальну роботу та за відбір кандидатів на службу за контрактом. Щоправда, рекламний бюджет нашої армії поки що нульовий, але ідеологи прагнуть, як завжди, добре.

Ольга ВАУЛІНА.

У НОМЕР

Штати вдалося переконати

Що Україна не продавала «Кольчуги». Про це Генеральний прокурор України Святослав Пискун заявив на прес-конференції в Києві після повернення із США. За його словами, під час зустрічей з американськими представниками він розповів, якими засобами і методами Генпрокуратура здійснила перевірку висунутих на її адресу обвинувачень. «І вони зрозуміли, що в рамках законодавчого поля ми зробили все, що могли», — підкреслив Генпрокурор. За словами С. Пискуна, Генеральна прокуратура України запропонувала США провести третю незалежну експертизу плівок колишнього майора Держохорони Миколи Мельниченка за участю фахівців з Німеччини та Росії. «Тим самим, — сказав С. Пискун, — буде виключено ситуацію, коли українська сторона заявляє про фальсифікацію плівок М. Мельниченка, а США — про їхню автентичність». Генпрокурор

зазначив, що в США він не отримав негативної відповіді на цю пропозицію. С. Пискун також повідомив, що через тиждень до України прибуде слідчо-оперативна група із США для надання допомоги в кримінальній справі про вбивство журналіста Георгія Гонгадзе. Українська слідчо-оперативна група з розслідування цієї справи вже відпрацювала в США. Генпрокуратура, за певнив С. Пискун, продовжує працювати і в інших резонансних справах. Скажімо, у справі, порушеній стосовно бізнесмена Костянтина Григоришина, Генпрокуратура має намір найближчим часом запросити на допит деяких народних депутатів. А стосовно міліціонерів, які згідно із заявою народного депутата Володимира Сивковича «застосували до нього фізичну силу», ведеться перевірка, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Вантажте зерно новим комплексом

Експортний зерноперевалувальний комплекс здано в експлуатацію на території ВЕЗ «Рені», в однойменному порту. Тут запроваджено схему завантаження «автомобіль—судно». Комплекс зорієнтовано здебільшого на регіональний вантажопотік, його потужності намічено довести до 0,9 мільйона тонн на рік, повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.

«Скарб» у дворі, де люди живуть

У Павлограді на подвір'ї одного з приватних житлових будинків у схованні виявлено прикопану капсулу з радіоактивною речовиною. Небезпечно випромінювання тут перевищувало норму в сорок разів. Капсулу завезла сюди з Росії група ділків з метою перепродажу. Цікаво, що самі ці ділки гадали, наче в ній плутоній-239, а насправді містився ще страшніший стронцій-90.

Микола НЕЧИПОРЕНКО. Дніпропетровська область.

Уповноважений з прав людини Ніна КАРПАЧОВА і секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надіслали на адресу Голови Рахункової палати Валентину Костянтиновичу Симоненку телеграму-співчуття у зв'язку з неоправданою втратою —передчасною смертю його дружини Ірини Олексіївни. Поділяємо горе і біль, які спіткали вашу родину, говориться у телеграмі. Хай Господь дасть вам і вашій родині сил та мужності перенести це велике горе. Серцем і душею залишаємося поруч із вами.

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Українформ).

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України Про обрання судді Верховного Суду України

Відповідно до пункту 27 статті 85, частини першої статті 128 Конституції України Верховна Рада України постановляє: Обрати ОНОПЕНКА Василя Васильовича суддею Верховного Суду України безстроково. Голова Верховної Ради України В.ЛИТВИН. м. Київ, 17 жовтня 2002 року. № 185-IV.

Постанова Верховної Ради України Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування обставин нападу на народного депутата України Сівковича В. Л.

Відповідно до статті 89 Конституції України Верховна Рада України постановляє: 1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з розслідування обставин нападу на народного депутата України Сівковича В.Л. (далі — Тимчасова слідча комісія). 2. Затвердити склад Тимчасової слідчої комісії. 3. Головою Тимчасової слідчої комісії обрати народного депутата України Кармазіна Юрія Анатолійовича. 4. Генеральному прокурору України до 18 жовтня 2002 року надати Верховній Раді України інформацію з цього питання. 5. Матеріально-технічне, організаційне та інформаційне забезпечення роботи Тимчасової слідчої комісії покласти на Апарат Верховної Ради України. Голова Верховної Ради України В.ЛИТВИН. м. Київ, 15 жовтня 2002 року. № 179-IV.

Постанова Верховної Ради України Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України по перевірці достовірності фактів незаконної торгівлі зброєю з Республікою Ірак

Верховна Рада України постановляє: 1. Відповідно до статті 89 Конституції України утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України по перевірці достовірності фактів незаконної торгівлі зброєю з Республікою Ірак (далі — Тимчасова слідча комісія). 2. Затвердити склад Тимчасової слідчої комісії. 3. Головою Тимчасової слідчої комісії обрати народного депутата України Андресюка Бориса Павловича. 4. Комітету Верховної Ради України у закордонних справах розглянути питання про можливість участі в роботі Тимчасової слідчої комісії іноземних парламентарів як спостерігачів. 5. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення діяльності Тимчасової слідчої комісії покласти на Апарат Верховної Ради України. 6. Тимчасовій слідчій комісії про результати своєї діяльності інформувати Верховну Раду України та внести відповідні пропозиції. Голова Верховної Ради України В.ЛИТВИН. м. Київ, 17 жовтня 2002 року. № 182-IV.

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Вірменія про співробітництво в галузі попередження надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків

Верховна Рада України постановляє: Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Вірменія про співробітництво в галузі попередження надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків, підписану в м. Києві 1 березня 2001 року, ратифікувати. Президент України Л. КУЧМА. м. Київ, 12 вересня 2002 року. № 154-IV.

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Російської Федерації про організацію військових міждержавних перевезень та розрахунки за них

Верховна Рада України постановляє: Угоду між Урядом України та Урядом Російської Федерації про організацію військових міждержавних перевезень та розрахунки за них, підписану 25 листопада 1995 року у м. Сочі, ратифікувати. Президент України Л. КУЧМА. м. Київ, 12 вересня 2002 року. № 159-IV.

Закон України

Про ратифікацію Угоди про безпеку між Урядом України і Організацією Північноатлантичного Договору

Верховна Рада України постановляє: Угоду про безпеку між Урядом України і Організацією Північноатлантичного Договору, підписану 13 березня 1995 року в м. Брюсселі, ратифікувати. Президент України Л. КУЧМА. м. Київ, 12 вересня 2002 року. № 160-IV.

За темним склом «Лімузина»

РЕПОРТАЖ

У Дніпропетровську завершилася традиційна чотириденна автомобільна виставка «Лімузин-2002». Цього разу вона зібрала сім десятків учасників. З них лише половина — місцеві, представники ділових кіл Придніпров'я. На трьох тисячах квадратних метрів експозиції було тісно від автомобілів і відвідувачів. У сяючих лаком поверхнях найдосконаліших виробів світових автогравців відбивалися наші вітчизняні досягнення і втрати. Виробництво автомобілів, ще за визнанням фундаторів масового автопрому — американців, відображає стан усієї економіки країни. Що ж, картинки дніпропетровської виставки засвідчили високу індустріальну спроможність західно- та центральноєвропейських і азіатських країн задовольняти вишуканий попит певної частини українського суспільства.

Відверто кажучи, частину експонованих автомобілів представляти публіці не було потреби, адже «Деу» та «Шкоди» давно познайомилися з нами. Але були й інші авто, до яких не кожному автолюбителеві вдається доторкнутися рукою (та й поглядом таку не завжди встигнеш провести): вишукані італійські «Альфа-Ромео», бездоганні «Суба-

ру» та «Сузуки» із самої Японії, корейський «Хюндай» за симпатичною ціною 100100 тисяч гривень. У виставковій залі вони здаються трохи доступнішими, і кожен стендист привітно розповість про їхні особливості, не питаючи, чи є у цікавого відвідувача гроші на покупку. Велику увагу учасники приділяли кредитуванню купівлі автомобілів. На

такому варіанті розрахунків наголошували на своїх стендах і представники банків, і офіційні дилери та імпортери продукції зарубіжних концернів.

На жаль, по-справжньому вітчизняних виробників на виставці було небагато. На пальцях можна перелічити продуцентів підшипників, автохімії, обладнання для СТО. Середнього відвідувача вабив до себе павільйон Дніпропетровського агрегатного заводу, де вишикувалося кілька сучасних мотоциклів та скутерів-моторолерів. Великий рекламний щит цього підприємства з гордістю сповіщав, що воно комплектувало своїми виробами кількадесят типів літаків вітчизняного виробництва — від бойових МІГів та Су аж до нашого сьогодиншнього Ан-70. Тим часом з'ясувалося, що виставлений двоколісний транспорт складе-

но з китайських вузлів. Невже китайський мопед влаштовано складніше за МІГ-29?

Мабуть, не знайшовши відповіді на це запитання, багато пересічних відвідувачів прямували в далекий кут експозиційної зали, де презентував свої раритети місцевий клуб антикварних авто.

Автосалон, безперечно, удався. Господар виставки — чорний семиметровий «Лінкольн» — панував в експозиції. У просторому салоні лімузина, відгородженому від нашого світу чорним склом, лунала музика і працював телевізор, а зовні красувалася табличка «Прохання руками не торкатись». Спіймавши у склі своє відображення, відвідувачі відверталися і прямували до інших стендів...

Ігор ШИРОКУН.
Дніпропетровськ.

Уроки «безстрокового» страйку

АКТУАЛЬНО

Львівські вчителі впродовж тижня проводили акції «безстрокового» страйку — давали своєрідні уроки владі: мітингували біля міської ради, обласного суду. У служи-

телів Феміди області нині лежить понад дві з половиною тисячі позовних заяв, але тільки 30 із них мали позитивне рішення — і педагоги отримали заборговані гроші. Три-

надцять шкіл до страйкарів приєдналися вимушено — їх закрила санепідемстанція, бо температура в класах не перевищувала восьми градусів.

Голова облдержадміністрації Мирон Янків запросив лідерів страйко-

вого руху на переговори. Створено спільну робочу групу, щоб хоч частково задовольнити вимоги вчителів. Нині уроки відновлено, однак педагоги мають намір відстоювати свої інтереси й надалі.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Фото Михайла САЧКА

Сумнівів немає, потенціал є, успіх — буде

ПЕРСПЕКТИВА

Нещодавно члени Міжнародного трейд-клубу, який об'єднує зарубіжних дипломатів, відвідали Харківську область.

Останнім часом регіон лідирує за темпами залучення зарубіжних інвестицій і є надійною основою для інтеграції української промисловості у світову економіку.

Керівник Харківської облдержадміністрації Євген Кушнар'ов висловив сподівання, що це лише початок взаємовигідного співробітництва області з європейськими та іншими державами.

— Тут зосереджено значну частину національних освітніх та наукових ресурсів, які ми успішно використовуємо в інноваційному та інвестиційному розвитку Харківщини, — зазначив голова облдержадміністрації. — Торік за

кількістю освоєних інновацій у промисловості Харківська область вийшла на перше місце в Україні. Результативнішою стає і діяльність агро-промислового комплексу. Другий рік поспіль область збирає добрі врожаї ранніх зернових — понад два з половиною мільйонів тонн.

Членів Трейд-клубу цікавив розвиток приватного сектору економіки. За минулий рік позитивне сальдо прибутковості підприємницької діяльності становило в області майже сім мільйонів гривень, тоді як загально у країні цей показник залишається від'ємним. Кількість малих підприємств зросла на 13 відсотків. Нарощується експор-

тний потенціал регіону. За 2001 рік зовнішній торговий обіг збільшився на 17,6 відсотка, а експорт Харківської області зріс на 35 відсотків — переважно за рахунок високотехнологічної продукції. Успіхи Харківщини багато в чому пов'язані з Законом України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на території міста Харкова», який набув чинності в червні 2000 року. Документом гарантовано податкові пільги для бізнесу на 30 років.

Членам Трейд-клубу було представлено кілька інвестиційних проєктів: реконструкція Харківського міжнародного аеропорту, будівництво торгового комплексу «Левада» та культурно-комерційного центру.

Микола КОСИЙ.

Харків.

ФОТОФАКТ

25 жовтня минає 330 років з дня народження Пилипа Орлика. До цієї дати в обласній науковій бібліотеці Луганська відкрито виставку, присвячену видатній особі. Відвідувачі можуть ознайомитися з історичними відомостями про гетьмана Правобережної України, автора першої української Конституції «Пакти і Конституція прав і вольностей Запорозького війська». В експозиції чимало цікавих матеріалів і про сім'ю Орликів. З'ясовується, син Пилипа Орлика, Григорій, був маршалом Франції. На землях його маєтку пізніше збудували аеропорт і назвали його «Орлі».

На знімку: співробітники Луганської наукової бібліотеки Валентина Юрова, Тетяна Миронова і Ганна Манциз біля стендів виставки.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

ФУТБОЛ

За Кубок України

Учора на засіданні бюро ПФЛ відбулося жеребкування пар 1/4 фіналу розіграшу Кубка України. Отже, зустрінуться: «Кривбас» — «Шахтар», «Динамо» — «Ворскла», «Волинь» — «Металург» Д, «Арсенал» К — «Дніпро». Перші матчі відбудуться 16 листопада, поєдинки-відповіді — 24 листопада.

ВІТАЄМО!

Хто допомагає закоханим

Загальновідомо, що ставити класичну драматургію найбільше люблять режисери театрів юного глядача. Мовляв, чим ми гірші академічних сцен? Але публіка ТЮГів, навпаки, до класики ставиться з підозрою, бо цього добра вистачає й у шкільній програмі. Режисерам залишається одне: ставити класику так, щоб публіка забула про шкільну програму. Це добре знає Віктор Гирич, головний режисер київського ТЮГу на Липках. Найпомітніші вистави Гирича — ніби з репертуару цілком «дорослого» театру — все про любов:

«Гедда Габлер», «Весілля Фігаро» (з басейном, де купаються прекрасні дами), «Чайка». Сьогодні у нього чергова прем'єра — «Ромео і Джульєтта». Там, якщо пригадуєте, є персонаж — отець Лоренцо, мудрий монах, що допомагає закоханим. Цей монах згадався не випадково. Річ у тім, що Вікторові Гиричу саме сьогодні непомітно виповнилося 50 літ. Це вік, коли тобі є що сказати про любов так, щоб повірила навіть тютівська публіка. Хто бачив, кажуть, що вдалося. З прем'єрою!

Христофор ГРУША.

НОВИНА

Озоном проти раку

Унікальну озонову терапію лікування онкологічних хворих розроблено в Черкаському державному технологічному університеті.

Суть методу полягає в опроміненні озонем ракових клітин, так зване м'яке опромінення. При цьому здорові клітини не зазнають ушкодження. Як стверджує завідувач кафедри хімічної технології Геннадій Столяренко, метод не викликає рецидивів та інших негативних наслідків, як, наприклад, опіки, і відкривається перспектива обійтися без застосування дорогих ліків.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаси.

▼ м. Київ,
26 вересня 2002 року.
№ 166-ІV.

В. ЛИТВИН,
Голова Верховної Ради України.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про заходи Кабінету Міністрів України щодо реалізації Стратегії подолання бідності в Україні

Заслухавши 10 вересня 2002 року інформацію Кабінету Міністрів України про заходи щодо реалізації Стратегії подолання бідності в Україні, Верховна Рада України зазначає, що Кабінетом Міністрів України здійснюється певна робота щодо вирішення проблеми бідності.

Водночас Верховна Рада України відмічає, що Кабінету Міністрів України не вдалося повною мірою забезпечити ефективне здійснення заходів Комплексної програми забезпечення реалізації Стратегії подолання бідності в Україні (далі — Програма), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2001 року № 1712, та досягнення вагомих позитивних зрушень у цьому питанні. Найявні показники все ще не відповідають соціальним стандартам, потребам людей.

Протягом останніх років усупереч очікуванням, пов'язаним з економічними зрушеннями, рівень життя та тенденція поширення бідності в Україні майже не змінилися. Така ситуація залишається і в ході виконання більшості заходів усіх розділів Програми. Більше половини (54,9%) бідного населення становили особи, що страждали від найбільш гострих форм бідності, чий сукупні витрати в розрахунку на умовно дорослого були нижчими за 140 гривень. Рівень крайньої форми бідності у 2001 році становив 14,9%. У сільській місцевості налічується у півтора разу більше бідних сімей, ніж у великих містах.

Найскладнішою ситуацією є у Закарпатській області, де рівень бідності в 2001 році становив 46,6%, в Автономній Республіці Крим — 38,4%, Хмельницькій області — 36,8%, Херсонській — 36%, Миколаївській — 35,6%, Волинській — 35,5%, Луганській областях — 33,1%.

Значний прошарок бідних спостерігається серед працюючих. Нинішня заробітна плата багатьох працюючих в Україні не забезпечує працівникові обсягів споживання необхідних матеріальних благ, достатніх для розширеного відтворення його фізичної та інтелектуальної здатності до праці та повсякденного життя. Більше 1 млн. працюючих у галузях економіки одержують заробітну плату, нижчу від законодавчо встановленого рівня. Рівень середньої заробітної плати лише в 12 регіонах країни перевищує прожитковий мінімум, встановлений для працездатних осіб.

Незважаючи на те, що Програмою були передбачені заходи щодо забезпечення погашення заборгованості з виплати заробітної плати до кінця 2001 року, до цього часу не вирішено питання своєчасності та повноти виплат заробітної плати, зокрема у вугільній промисловості, сільському господарстві, на транспорті, а також у деяких регіонах. У липні 2002 року кожному п'ятому із загальної кількості працюючих — 2,453 млн. осіб — не було своєчасно виплачено заробітну плату, з них 831,7 тис. осіб не виплачувалася заробітна плата понад 6 місяців. Найбільша заборгованість з виплати заробітної плати — в Донецькій, Луганській, Дніпропетровській, Львівській та Київській областях.

Основну частину (73,8%) бідних становлять сім'ї, в яких є діти до 18 років. Особливо в скрутному становищі перебувають багатодітні сім'ї. Не в повному обсязі виконуються заходи щодо забезпечення фінансування призначеної допомоги сім'ям з дітьми та малозабезпеченим сім'ям. Рівень державної допомоги на дітей не перевищує 11% від прожиткового мінімуму. У зв'язку з

цим у поточному році проблемою стала реалізація законів України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» та «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям».

Від бідності найбільше потерпають пенсіонери. Не досягають прожиткового мінімуму основні соціальні гарантії, зокрема пенсійні виплати. Розмір середньої пенсії становить половину прожиткового мінімуму, встановленого для непрацездатних осіб.

Однією з причин бідності є безробіття. Сьогодні, незважаючи на реалізацію заходів Державної програми зайнятості населення на 2001—2004 роки і Програми, 2,4 млн. працездатних осіб є безробітними. Високим залишається рівень безробіття у Кіровоградській, Сумській, Тернопільській та Чернівецькій областях. Загострюється проблема якості та конкурентоспроможності робочої сили, які часто не відповідають сучасним вимогам економіки. Потребує посиленої уваги вирішення питання працевлаштування осіб з обмеженими фізичними можливостями, молоді.

Матеріальні нестатки примушують населення обмежувати себе в харчуванні, придбанні необхідних продовольчих товарів, призводять до несвоєчасної або в неповному обсязі оплати житлово-комунальних послуг.

Залишається невирішеним питання виплати заощаджень громадян України, яке є одним із соціально найгостріших у суспільстві.

З бідністю пов'язана і тенденція скорочення кількісного складу населення країни. Якщо у 1989 році населення України становило близько 51,7 млн. осіб, у середині 2001 року — близько 49,1 млн. осіб, то, за попередніми даними останнього перепису, станом на 1 липня 2002 року в Україні проживало 48,416 млн. осіб. За шість місяців поточного року кількісний склад населення країни скоротився більш як на 200 тис. осіб. За цей період у країні народилося 185,92 тис. осіб, тоді як 385,557 тис. — пішли з життя.

Зниження рівня життя призвело і до погіршення здоров'я населення. Мають місце проблеми щодо якості надання медичної допомоги та медичних послуг, стримується запровадження медичного страхування.

Таким чином, результати виконання заходів Кабінету Міністрів України щодо реалізації Стратегії подолання бідності в Україні не забезпечують дотримання вимог чинного законодавства і Конституції України стосовно права кожного на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, призначення заробітної плати, пенсій, інших видів соціальних виплат та допомог, гідних для забезпечення рівня життя, не нижчого від прожиткового мінімуму.

Кабінетом Міністрів України не було вжито дієвих заходів для ліквідації причин бідності, зокрема щодо конкретного і результативного вирішення питань соціальної спрямованості економіки з метою забезпечення кожного працездатного громадянина України робочим місцем та гідною заробітною платою, ліквідації такого вскрай негативного явища, як затримка виплати заробітної плати та заборгованість з її виплати, реальної підтримки непрацездатних громадян та осіб з обмеженими фізичними можливостями, соціально вразливих верств населення, удосконалення системи житлово-комунальних платежів, цінової політики тощо.

Верховна Рада України постановляє:

1. Оскільки ситуація із

подоланням бідності в Україні залишається незадовільною, роботу Кабінету Міністрів України по здійсненню заходів щодо реалізації Стратегії подолання бідності в Україні визнати недостатньою.

2. З метою підвищення ефективності роботи щодо зменшення глибини і масштабів бідності та підвищення рівня життя населення рекомендувати Кабінету Міністрів України забезпечити безумовне виконання заходів Програми і, зокрема, щодо:

погашення заборгованості з виплати заробітної плати і соціальних виплат. Відповідно до вимог Конвенції Міжнародної організації праці відносно захисту заробітної плати № 95, ратифікованої Україною 30 червня 1961 року, подати пропозиції щодо внесення змін до законів України «Про оплату праці», «Про підприємства в Україні», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» стосовно встановлення першочерговості виплати заробітної плати порівняно з іншими виплатами;

реалізації заходів, спрямованих на якнайшорішче повернення безробітних до професійної діяльності, подолання сімейного безробіття, працевлаштування через службу зайнятості на вільні та новостворені робочі місця і залучення до громадських робіт у 2002 році не менш як 1 млн. незайнятих та безробітних осіб, збільшення кількості робочих місць не менше ніж на 400 тис. серед працюючих для осіб з обмеженими фізичними можливостями, у тому числі шляхом створення не менш як 12,5 тис. нових робочих місць за рахунок коштів Фонду соціального захисту інвалідів, зокрема 2,4 тис. місць — у 2002 році, підвищення ефективності та якості надання соціальних послуг незалягненим та безробітним, поліпшення організації роботи щодо розвитку та підтримки підприємницької ініціативи серед безробітних;

підвищення заробітної плати працівників бюджетної сфери та органів державної влади в середньому на 15% та впорядкування умов оплати праці з метою забезпечення об'єктивної оцінки роботи працівників різних категорій;

поступового наближення до прожиткового мінімуму розмірів допомоги по безробіттю, догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, допомоги при народженні та допомоги на поховання, пенсій за віком; здійснення у повному обсязі фінансування видатків, передбачених на виконання національних програм з охорони материнства і дитинства, соціальної підтримки сімей з дітьми та дітей, позбавлених батьківського піклування, охорони здоров'я осіб похилого віку, боротьби зі СНІДом та туберкульозом;

розширення мережі центрів з соціальної реабілітації дітей-інвалідів, центрів професійної, медичної та соціальної реабілітації осіб з обмеженими фізичними можливостями шляхом заснування таких центрів у всіх містах з населенням понад 50 тис. чоловік;

розробки та впровадження регіональних довгострокових програм «Турбота» з питань розвитку форм і методів комплексного надання соціальних послуг найбільш вразливим верствам населення;

надання громадським організаціям інвалідів, їх підприємствам та організаціям державної фінансової допомоги щодо кредитування, розміщення державного замовлення тощо;

зміцнення матеріально-технічної бази та достатнього фінансування територіальних центрів соціального

обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, із забезпеченням їх відповідними приміщеннями, автотранспортом;

усунення комунікаційних, будівельних та інших перешкод, що заважають доступу до об'єктів соціальної інфраструктури, зокрема до транспорту, особам з обмеженими фізичними можливостями;

визначення державних соціальних нормативів у сфері житлово-комунального обслуговування;

посилення контролю за сплатою у повному обсязі страхових внесків до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, підвищення якості надання соціальних послуг застрахованим особам.

3. Рекомендувати Кабінету Міністрів України при доопрацюванні проекту Закону України про Державний бюджет України на 2003 рік виходити з рівня забезпечення державних соціальних стандартів та нормативів, затверджених на 2003 рік, зокрема розміру прожиткового мінімуму та розміру мінімальної заробітної плати, а також передбачити кошти на:

підвищення розміру мінімальної заробітної плати у 2003 році до рівня не нижче 65% від прожиткового мінімуму;

підвищення заробітної плати працівників бюджетної сфери, зокрема галузей освіти, охорони здоров'я, науки та культури, забезпечуючи рівні підходи до збільшення заробітної плати в цих та інших галузях, в органах виконавчої влади та інших установах, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів, з метою наближення їх до законодавчо визначеного рівня;

підвищення рівня забезпечення прожиткового мінімуму для призначення допомоги відповідно до законів України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам»;

безоплатне медичне обслуговування ветеранів війни (ліки, операції, обстеження);

підвищення розмірів допомоги догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

проведення індексації грошових доходів громадян відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення»;

фінансування державних програм соціального захисту вразливих верств населення, особливо ветеранів війни;

компенсацію громадянам України втрат від знецінення грошових заощаджень у сумі не менше 2 млрд. гривень;

подальше поступове підвищення розмірів виплат по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню з метою поступового їх наближення до прожиткового мінімуму;

регулярне проведення моніторингу показників бідності в Україні в цілому і на регіональному рівні з метою підвищення надійності даних обстеження умов життя населення.

4. Кабінету Міністрів України у лютому 2003 року проінформувати Верховну Раду України про результати виконання заходів Програми і про шляхи подальшої роботи у цьому напрямі.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на відповідні комітети Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 26 вересня 2002 року. № 168-IV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування причин кризового стану в авіації України

З метою виявлення та всебічного розслідування причин, що призвели до кризового стану в авіації України, враховуючи особливе значення проблеми для суспільства та економіки держави, а також відповідно до статті 89 Конституції України та статті 8.4.4 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України постановляє:

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з розслідування причин кризового стану в авіації України (далі — Тимчасова слідча комісія).

2. Включити до складу Тимчасової слідчої комісії таких народних депутатів України:

ЛЮБОВІНА Анастолія Івановича — фракція Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), голова комісії АТРОШЕНКА Владислава Анатолійовича — фракція «Наша Україна»

ДОВГОГО Станіслава Олексійовича — фракція політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна»

ЄДИНА Олександра Йосиповича — фракція політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна»

КАДЕНЮКА Леоніда Костянтиновича — фракція Народної-демократичної партії

КІРОВАНА Сергія Георгійовича — фракція Соціалістичної партії України

ЛЕВЦУНА Володимира Івановича — фракція Блоку Юлії Тимошенко

ЛИТВИНА Вадима Валентиновича — фракція Комуністичної партії України

МАКЕЄНКА Володимира Володимировича — фракція «Наша Україна»

МАРТИНЕНКА Миколу Володимировича — фракція «Наша Україна»

ПОЛІЩУКА Кирила Ананійовича — група «Народовладдя»

САЛМІНА Олега Володимировича — група «Демократичної ініціативи»

ШКІРЮ Ігоря Миколайовича — фракція «Регіони України»

3. Матеріально-технічне, організаційне та інформаційне забезпечення роботи Тимчасової слідчої комісії покласти на Апарат Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 26 вересня 2002 року. № 165-IV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України для аналізу стану справ у Збройних Силах України, ходу їх реформування, узагальнення проблем, які є у цій сфері, та підготовки пропозицій у зв'язку з проведенням 12 листопада 2002 року «Дня Уряду України»

Верховна Рада України постановляє:

1. Відповідно до статті 89 Конституції України, глави 4.6 Регламенту Верховної Ради України утворити Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України для аналізу стану справ у Збройних Силах України, ходу їх реформування, узагальнення проблем, які є у цій сфері, та підготовки пропозицій у зв'язку з проведенням 12 листопада 2002 року «Дня Уряду України» (далі — Тимчасова спеціальна комісія).

2. Затвердити склад Тимчасової спеціальної комісії.

3. Головою Тимчасової спеціальної комісії обрати народного депутата України, заступника Голови Верховної Ради України Зінченка Олександра Олексійовича.

4. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення діяльності Тимчасової спеціальної комісії покласти на Апарат Верховної Ради України.

5. Тимчасовій спеціальній комісії інформувати Верховну Раду України про результати своєї діяльності та внести відповідні пропозиції.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 26 вересня 2002 року. № 167-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про приєднання України до Картахенського протоколу про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття

Верховна Рада України постановляє:

Приєднатися до Картахенського протоколу про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття, прийнятого 29 січня 2000 року в м. Монреалі.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 12 вересня 2002 року. № 152-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Грецької Республіки про співробітництво в галузі попередження промислових аварій, стихійних лих та ліквідації їх наслідків

Верховна Рада України постановляє:

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Грецької Республіки про співробітництво в галузі попередження промислових аварій, стихійних лих та ліквідації їх наслідків, підписану в м. Афіни 21 лютого 2000 року, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 12 вересня 2002 року. № 153-IV.

ЖИТТЯ ЯК ЖИТТЯ

У московській міліції на початку жовтня створено новий підрозділ, що займатиметься розкриттям злочинів, пов'язаних з... імітацією дорожньо-транспортних пригод. Можє, для Києва це й неосвоєна новинка, а в Москві — прибутковий бізнес.

Шодня на забиті транспорт вулиці російської столиці виходять на роботу близько десяти груп «підстав», у кожній із яких до трьох дорогих іномарок. Саме їх і «підставляють» під «лохів», створюючи на трасі аварійну ситуацію. А потім на місце аварії «постраждали» викликають «своїх» даїшників і юристів.

Завдання перших — популярно пояснити «лохові», що в аварії винен він, і навіть скласти протокола, якщо той не бажає платити. А якщо «лох» покvapиться і швидше, ніж шахрай, викличе справжніх стра-

жів порядку, то тоді з'являються адвокати. Шонайменше вони мають «відмазати» своїх клієнтів, шонайбільше — грамотно перекласти провину на жертву. Кожне зіткнення приносить такий автобригаді прибуток у 2—5 тисяч «зелених». Одне слово, бізнес вигідний. І досі не дуже небезпечний. На «підставу» попадалися навіть міліціонери, але довести провину хлопців із автобригад не змогли. Тепер цим займатимуться співробітники нового відділу, котрим добре відомі схеми, за якими діють злочин-

ці, їх найулюбленіші місця для «підстав».

До речі, «підставників» прирівняли до інших шахраїв, яких повно в Москві. Переважно це валютні «кидали», циганки-ворожки, «лохотронники». Ще недавно в Москві на «лохотроні» працювало кілька українських бригад. Їх уже витіснили з ринків та інших людних місць. Але три точки продовжували активно «зшибати» гроші поблизу кількох станцій метро на території районної управи «Басманне». Виникла підозра, що «дахом» для шахраїв є місцеві стражі порядку. Стосовно них нині триває службове розслідування.

А от з циганами міліції

боротися важче. На 11-ту ранку вони великими групами з'їжджаються електричками на різні вокзали Москви. «Працюють» до 3-ї—4-ї години. Місця діяльності — квартири пенсіонерів, яким вони відрекомендуються працівниками органів соціального забезпечення та благодійних організацій. Поки двоє записують, чого потребують старенькі, ще дві—три циганки «чис-тять» шафи й шухляди. Ввечері весь табір відбуває в підмосковні міста та села. Почастішали в Москві й випадки вуличного гіпнозу, яким деякі циганки володіють ліпше за Кашпіровського. Нещасні москвички добро-

вільно віддають вішункам свої гроші та коштовності, а інколи виносять із дому і набагато цінніші речі.

Московський уряд поставив перед правоохоронними органами завдання витіснити всіх шахраїв із столиці. Цілком можливо, що чимало гастролерів перекочують до міст України, а «підставники» почнуть освоювати простори Києва. До речі, цього року в Москві, за даними міліції, зареєстровано майже 6500 випадків шахрайства. А скільки людей узагалі не зверталися до міліції, гадаючи, що втраченого не повернути! Тим часом на зміну «тупим» шахраям і гіпнотизе-

рам приходять «інтелектуали». В Москві з'явилося дуже багато юнаків, які беруть за паспортами бомжі кредити в банках для купівлі апаратури. Відкриваються туристичні фірми, які збирають гроші з потенційних туристів, а в день відправлення останніх у подорож безслідно зникають.

Отже, спектр «лохо-послуг» у російській столиці постійно оновлюється і розширюється. Про це свідчить і міліцейська статистика. Якщо торік зареєстровано понад чотири тисячі випадків шахрайства, то нинішнього — майже в 1,5 разу більше.

Ярослав СЕРГІЄНКО. Москва.

ФОТОФАКТ

В іранській поліції є підрозділ жінок— поліцейських

Нещодавно відомий іранський релігійний діяч аятола Мохаммед Мусаві Беджнаварді заявив, що рівність між жінками і чоловіками не суперечить ісламському фікху (мусульманським законам) і влада надаватиме жінкам рівні з чоловіками права.

На знімку: випуск Поліцейської академії в Тегерані.

Фото АП.

В НОМЕР

Подружжя помінялося статтю

В Угорщині проведено незвичайну операцію. Подружжя помінялося статтю. Жінка стала чоловіком, а чоловік — жінкою. Як повідомляє газета Blikk, операцію зі змінення статі провели в одній із клінік міста Сегед. Лікар Ласло Пайор розповів, що коєсь до клініки звернулася подружжя пара, наполягаючи на змінненні статі. Спочатку працівники клініки вирішили, що їх розігрують, але згодом з'ясувалося, що чоловік і жінка справді хочуть помінятися ролями.

Згодом лікарі провели операцію. Перші проблеми пари почалися після того, як «нову жінку» перевели до жіночого відділення лікарні. Інші пацієнтки не прийняли її, отож довелося повернутися назад до чоловічого відділення. Сама вона каже, що почувається дуже добре, однак не розповідає нікому, чому вони з чоловіком вирішили змінити стать.

Найвидатніший британець

У Британії підбито перші підсумки конкурсу на звання «найвидатнішого британця в історії королівства». До десятки фіналістів увійшли прем'єр-міністр Вінстон Черчилль, реформатор Олівер Кромвель, біолог Чарльз Дарвін, принцеса Діана, королева Єлизавета I, музикант Джон Леннон, воєначальник Гораціо Нельсон, фізик Ісаак Ньютон, поет Вільям Шекспір та інженер-винахідник Іззат-бард Кінгдом Брюнель.

Рейтинг видатних людей британської нації було складено за підсумками опитування, проведеного телеканалом Бі-бі-сі. У голосуванні взяли участь 30 тисяч осіб. Тепер глядачі мають обрати із претендентів одного переможця. Він і отримає право називатися «героєм Британії 2002 року», незважаючи на те, що з фіналістів уже нікого не залишилося в живих.

А ЯК У НИХ

Грузинська Православна церква відновила свій статус. Президент Едуард Шеварднадзе і Католикос-Патріарх Всія Грузії Іліа Другий підписали у Кафедральному соборі Светіцховелі у древній столиці країни — місті Мцхета Конституційну угоду між державою та церквою. Цим самим православ'я фактично оголошено державною релігією Грузії.

Восени минулого року грузинський парламент здійснив конституційні зміни у зв'язку з оформленням угоди між державою та церквою. Одразу ж по тому інтерфракційна група парламенту і представники Патріаршества розпочали роботу над конкордатом. Раніше було підписано ще один конкордат — між Грузинською Православною автокефальною церквою та релігійними конфесіями, поширеними в Грузії: представниками і керівниками Католицької та Протестантської церков, Російської Православної церкви, Головного управління мусульман Кавказу, Головного рабинатом Грузії. За цим конкордатом усі релігійні конфесії визнали чільну роль у країні Грузин-

ської Православної церкви.

Як сказав на церемонії підписання угоди у Мцхета Католикос-Патріарх, взаємні стосунки між державою та церквою на сучасному етапі вимагають особливого підходу, що обумовлено внутрішньополітичним устроєм країни і міжнародною обстановкою. Тому найприйнятнішою формою у цьому сенсі є Конституційна угода, котра набула статусу найзначущого документа після Конституції. Іліа Другий висловив сподівання на те, що, з ласки Всевишнього, стане можливим дати відповідь прозелітизму сектантів. «Церква готова до співробітництва з усіма тими організаціями і політичними силами, діяльність

яких спрямована на благо країни», — сказав він.

А Едуард Шеварднадзе заявив, що в період, котрий залишився до закінчення терміну його президентських повноважень, та й після того, однією з головних його цілей буде турбота про реалізацію підписаної угоди. В документі церкву визначено як історично сформований правовий суб'єкт, визаний державою повноважною юридичною особою, яка здійснює свої функції на підставі канонічних норм у визначених угодою і грузинським законодавством рамках. Держава підтримує церковні таїнства та сповідь, право духовної особи не давати свідчення за фактами, якими з нею, як з духовним наставником, ділиться той, хто сповідується. Держава також визнає встановлений церквою закон вінчання.

Важливо, що духовна особа звільняється від військового обов'язку. У свою чергу, держава забезпечує створення інституту духовного нас-

тавництва в підрозділах Міністерства оборони і внутрішніх військ.

«Навчання дисциплінам православ'я в державних навчальних закладах здійснюватиметься за бажанням учнів, при цьому розробка навчальної програми за цими предметами, заміна, призначення та звільнення педагогів здійснює держава, а подає кандидатури педагогів церква», — йдеться в угоді. Держава і церква домовилися визнати видані відповідними державними та духовними навчальними закладами документи, присвоєні вчені ступені та ранги.

Особливу увагу в угоді приділено питанням фінансування і власності церкви. Джерелами фінансування церкви будуть добровільні пожертвування, інвестиції, гранти, інші надходження, що пов'язані з діяльністю, передбаченою законодавством. Церква не здійснює безпосередню виробничу діяльність. Держава звільнила від податків церковне майно, вироблене для здійснення церковних обрядів. Грузинська держава також визнала власністю церкви православні храми, що розташовані на території Грузії, діючі та недіючі монастирі, земельні ділянки, на яких вони розташовані. Власністю церкви визнано і всі скарби, що зберігаються в музеях та сховищах й мають стосунок до церкви.

Держава визнала факт моральної та матеріальної шкоди, що її було заподіяно Грузинській Православній церкві в ХІХ—ХХ століттях, і прийняла на себе зобов'язання частково її відшкодувати.

Конституційну угоду вже ратифіковано Святенним Синодом. Найближчими днями його ратифікує й парламент Грузії.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ. Тбілісі.

Фото АП.

Складні моменти особливих відносин

(Початок на 1-й стор.).

Нині Україна має можливість, спираючись на досвід країн—членів НАТО, вдосконалювати керування збройними силами, проводити оборонну реформу, поліпшувати планування у разі виникнення надзвичайних ситуацій та багато іншого. А НАТО в особі України отримала партнера, який не лише має ключове географічне положення, а при цьому ще й робить свій внесок у миротворчі операції, зокрема на Балканах, а також зміцнює науковий потенціал організації.

Події 11 вересня минулого року змінили політичну ситуацію у світі, що внесло корективи в бачення офіційного Києва своєї ролі в системі євроатлантичної безпеки. До цього його цілком влаштовував статус особливого партнера, однак нинішньої весни очевидне зближення Росії та НАТО дало Україні шанс, котрий гріх було не використати. І главою Ради національної безпеки та оборони український народ було повідомлено про рішення розпочати певний процес, кінцева мета якого — вступ до НАТО. Це рішення, підтверджене під час ювілейного засідання Комісії Україна—НАТО 9 липня в Києві, «полягає в напрацюванні нових механізмів і модальностей, побудованих на Хартії про особливе партнерство, для виведення відносин України та НАТО на якісно новий

Майже тисяча південнокорейських ветеранів війни провели демонстрацію. Вони вимагали від Північної Кореї зупинити ядерні програми. Було спалено опудало північнокорейського лідера Кім Чен Іра та кілька прапорів КНДР.

Саркофаг брата Ісуса?

Французький учений Андре Лемер помітив на саркофазі одного з ізраїльських поховань, що належить приватному колекціонерові, напис арамейською мовою, датований 10—70 роками н. е. Розшифрувавши його, дослідник висловив припущення, що саркофаг, найпевніше, належав братові Ісуса Христа — Якову. На цьому предметі накреслено: «Яків, син Йосипа, брат Ісуса».

Написи з іменами похованих нерідко трапляються на саркофагах цього періоду. Згадані імена були поширені в Єрусалимі, проте їх поєднання дає підставу вважати, що йдеться саме про описаних в Євангелії осіб. Крім того, згадування брата на саркофазі померлого свідчить про те, що саме він був добре відомий, вважає французький учений.

Яків згадується в Новому заповіті кілька разів як брат Ісуса Христа, який очолив християнську громаду після розп'яття брата. Вважається, що саме перед ним першим з'явився воскреслий Ісус. На думку єврейського історика І ст. Йозефуса, Якова було страчено биттям камінням у 63 році н. е.

Празі будь-яких документів про наміри сторін, а й навіть сама участь глави нашої держави в листопадовій зустрічі лідерів країн—держав НАТО, кандидатів на членство та партнерів альянсу.

Нагадаю, що підсумкове комюніке, ухвалене міністрами закордонних справ країн—членів НАТО на зустрічі в Рейк'явіку 15 травня, містить рішення про намір запросити Україну на саміт НАТО в столиці Чехії. Але тепер рішення можуть переглянути через «збройний скандал».

«ГУ» досить однозначно заявили в Брюсселі, що НАТО не збирається відвернутися від України чи анулювати існуючі програми співпраці. Проте відносини України та НАТО на нинішньому етапі оцінили як «складний момент»... За словами дипломатичних представників альянсу, критика, що її висловили на нещодавній зустрічі у Варшаві, була м'яка порівняно з тою, котра прозвучала в Брюсселі за зачиненими дверима.

Тим часом нову концепцію альянсу, як універсального інструменту безпеки для ХХІ століття, запропонував генсек НАТО Джордж Робертсон, виступаючи минулого четверга у Брюсселі на конференції «Прага-2002».

На думку Робертсона, в наступні роки в світі буде більше нестабільності, пов'язаної з політичними та економічними проце-

сами на Кавказі, в Центральній Азії, Північній Африці, на Близькому Сході: «Буде більше тероризму, «держав-невдах», більше розповсюдження зброї, причому не обов'язково масового знищення». Він виклав програму з п'яти пунктів, на яких має будуватися «ковчег». Насамперед, це — військове переозброєння НАТО з метою підвищення ефективності в нових умовах. По-друге, консультації між союзниками і партнерами, «бо тероризм не знає кордонів». По-третє, зміцнення відносин НАТО—Росія, бо розбіжностей «між ними менше, ніж можливостей спільно розв'язувати проблеми». По-четверте, співпраця з країнами Центральної Азії та Середземномор'я. По-п'яте, тісна взаємодія з ООН, ОБСЄ та іншими міжнародними організаціями.

Особливий партнер — Україна, на відміну від Росії, як бачимо, не знайшов відображення в програмних установках НАТО. Що ж, як написала нинішнього понеділка «Фейненшл таймс», поки існує хоча б натяк на продаж Україною зброї ймовірному ворогові НАТО та ЄС, не може бути мови про зміцнення її зв'язків з цими організаціями: «Навіть коли цей конфлікт буде розв'язано, Україні треба дати зрозуміти, що членство в НАТО та ЄС пов'язано з дотриманням таких цінностей, як верховенство закону».

Яна СТАДІЛЬНА.

Компенсації виплатять наступного року

У Києві завершився другий раунд українсько-ізраїльських консультацій з питань компенсацій родичам пасажирів — громадян Ізраїлю, які загинули торік в авіакатастрофі російського літака Ту-154 над Чорним морем.

«Ми провадимо конкретну роботу з відпрацювання угоди щодо врегулювання ситуації», — заявив журналістам глава спеціальної міжвідомчої комісії Олександр Чалий. На даному етапі обумовлено основні елементи документа, і українська сторона передала ізраїльтянам проект угоди. Наступним кроком консультативного процесу стане приїзд українських експертів до Ізраїлю, де триватиме опрацювання документа на експертному рівні. Потім там же у третій декаді листопада відбудеться третій тур консультацій на рівні глав комісій. «Ми прискорюємо темпи наших консультацій», — повідомив Олександр Чалий, — з тим, щоб наступного фінансового року могли виплатити компенсації родичам жертв катастрофи».

На нинішніх консультаціях обговорювали й конкретні суми компенсацій, проте їх розмір і глава делегації Ізраїлю Алан Бейкер, і Олександр Чалий відмовилися назвати, посилаючись на те, що «експерти ще опрацьовуватимуть деталі». На моє прохання назвати хоча б порядок цифр Олександр Чалий відповів, що «в Києві щойно почали обгово-

рювати тему в конкретних цифрах», а тому про їх порядок ми дізнаємося не раніше закінчення третього раунду переговорів.

«ГУ» також поцікавився у глави ізраїльської делегації, чи вимагатиме Ізраїль від України назвати імена винних у трагедії. «Під час переговорів у Києві ми заслухали звіт глави Генпрокуратури України про прогрес, якого було досягнуто в розслідуванні кримінальної справи щодо Ту-154», — повідомив Алан Бейкер, додавши, що Ізраїль, звичайно ж, зацікавлений у результатах розслідування і стежить за його ходом досить уважно.

Стосовно ще однієї теми, яка мене цікавить, а саме: чи не збирається хто-небудь з ізраїльських громадян добиватися компенсацій через суд, глава делегації відповів, що уряд Ізраїлю прийняв рішення врегулювати питання на міжурядовому рівні. «Після того, як ми завершимо переговори, — висловив сподівання головний юридичний радник МЗС Ізраїлю, — родичам загиблих не треба буде йти до судів», зазначивши, що для того, щоб не було жодних недомовок і непорозумінь, до складу ізраїльської делегації входять як спостерігачі адвокати сімей загиблих.

Олександр Чалий також поінформував журналістів, що наступного місяця є намір провести аналогічні консультації з російською стороною.

Дарія ЯКОВА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Київ

Домовилися

Сапармурат Ниязов і Леонід Кучма узгодили основні положення контракту на продаж туркменського газу Україні в 2003 році. Під час телефонної розмови президенти домовилися, що контракт буде підписано 26 жовтня в Ашгабаті. З цією метою до столиці Туркменії прибуде урядова делегація України. Обсяг поставок газу в Україну наступного року становитиме 36 млрд. кубометрів, що на 2 млрд. більше, ніж нинішнього. Збільшилася і ціна газу, яка сягне долара за тисячу кубів.

■ Москва

«Наша Україна»

відкриє своє представництво

Учора в російській столиці перебувала делегація фракції «Наша Україна» на чолі з її лідером Віктором Ющенком. Народні депутати мали низку зустрічей у Державній Думі Росії, зокрема з віце-спікером Іриною Хакамадою. Одна з цілей цього візиту — підготовка до відкриття представництва «Нашої України» в Москві.

■ Ставрополь

Суддю «судили»?

Тіло федерального судді Ставропольського крайового суду Олексія Проданова було знайдено о п'ятій ранку в його «Волзі» на узбіччі автотраси неподалік Ставрополя. Проданов став відомим у зв'язку з участю в перших процесах над групами чеченських бойовиків банди Шаміля Басаєва, котрі вчинили озброєний напад на місто Будьонівськ улітку 1995 року.

■ Оттава

Продати було неможливо

Міністр оборони України Володимир Шкідченко, який перебуває з візитом у Канаді, запевнив керівництво оборонного відомства цієї держави в неможливості продажу українських радіолокаційних систем «Кольчуга» Іраку. Про це УНІАН повідомили в Посольстві України в Канаді. Під час зустрічі з міністром оборони Канади Джоном Маккаллумом відбувся також широкий обмін думками щодо стану та перспектив двостороннього співробітництва у військовій сфері.

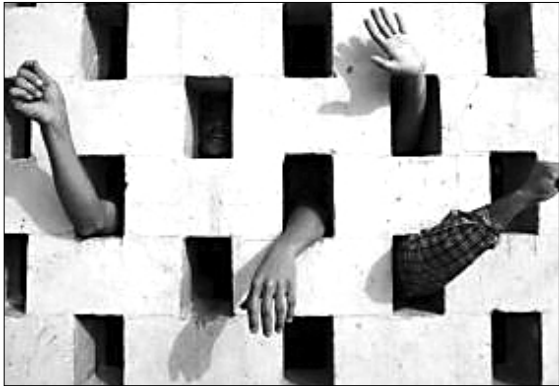
■ Канберра

Під номером першим

«Аль-Каїда» стане першою організацією, яку Австралія внесе до свого «чорного терористичного списку». Як повідомив генеральний прокурор Даріл Вільямс, у рамках прийнятого нещодавно парламентом нового законодавства з боротьби з терором це угруповання буде також фігурувати в документах під відомими на сьогодні 7 його псевдонімами, зокрема «Ісламський фонд порятунку», «Ісламська армія» тощо.

ФОТОФАКТ

Ці руки належать засудженим до смертної кари, які очікують виконання вироків у в'язниці Абу Граїб неподалік іракської столиці Багдаду. Днями в'язниця спорожніла — переобраний президентом Іраку Саддам Хусейн оголосив безпрецедентну амністію. В Абу Граїб залишилися тільки смертники. Можливо, аби формувати з них щось на зразок «штрафбатів» у разі війни з американцями...

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

ІСТОРІЯ ВЧИТЬ НАЩАДКІВ

50 років тому в далекому заполярному таборі для політв'язнів (селище Абезь Республіки Комі) перестало битися серце колишнього міністра Центральної ради та Директорії, науковця Івана Феценка-Чопівського. Перед міжнародною громадсько-науковою конференцією, що відбулася у Львові і була приурочена до цієї сумної дати, група її учасників побувала в Житомирі. На цвинтарі відслужили панахиду. Житомирське науково-краєзнавче товариство дослідників Волині провело зустріч в обласній бібліотеці, на якій президент цього товариства Микола Костриця та гості вели мову про подвижницьке життя Феценка-Чопівського, вшанування його пам'яті.

Політика, еміграція, наука...

Він не мріяв про політичну кар'єру. Із короткої біографічної довідки, підготовленої головою Львівського обласного товариства «Пошук» Інною Федущак, дізнаємося:

«Народився Іван Феценко-Чопівський 1884 року на Житомирщині. Батько, титулований службовець, походив із знаного козацького роду. Закінчивши гімназію в Житомирі і Київську політехніку, стажувався на заводах України і за кордоном. Захопившись металургійною справою, мріяв зробити свій внесок в економічне процвітання України. У вирі революційних перетворень став членом українських урядів. У Центральної ради і Директорії обіймав пости міністра торгів та промисловості, був дипломатом УНР в Румунії, очолював український парламент в екзилі, який діяв до 1922 року. З того часу державницька діяльність Феценка-Чопівського переходить у блискучу наукову творчість. У Краківській гірничій академії створює й очолює металургійну кафедру. Захищає докторську дисертацію. Його удостоюють найвищого педагогічного звання, нагороджують Золотим Хрестом Заслуги. Водночас викладає металознавство у Львові в нелегальній українській політехніці, засновує стипендії для талановитих українських студентів. Веде він і активну громадську діяльність в українській громаді Польщі та в «Просвіті». Одружений ще в Києві із Зінаїдою Лукіною, мав двох дітей — Ірину та Юрка. Мріючи повернутися остаточно в Україну, придбав маєток Юркове на Крем'ячечині, каменицю у Львові. Його плани перебила війна. Лише син Юрко емігрував на захід, його родина

тепер живе у США і співпрацює з Україною. І. Феценко-Чопівський був заарештований НКВС у Катовіце 14 березня і засуджений у Києві 5 жовтня 1945 року до 10 років сталінських концтаборів. Важко хворий і виснажений, до кінця морально підтримував молодих українських в'язнів сумління».

Пошук

Дочка Ірина після арешту батька знайшла пакет. Рукою Івана Адріановича було написано: відкрити після його смерті. Ірина наважилася на це лише в 1984 році, коли батькові мало б виповнитися сто років. Там були мемуари. Звичайно, жодних надій на те, що їх опублікують в СРСР, не було. Але йшов час, ситуація змінювалася. Якось Ірина придбала в Польщі книгу письменника Валерія Шевчука, батькового земляка. І вирішила надіслати йому спогади. 1992 року їх було віддруковано в Житомирі. Так відбулося його повернення на рідну землю. У «Хроніці мого життя» чимало цікавого матеріалу, тож Міністерство освіти тоді навіть рекомендувало книжку як першоджерело під час вивчення історії України. А нещодавно у Львові вийшла друком ще одна книга мемуарів Феценка-Чопівського «220 днів Ради Республіки» — вона містить дані про діяльність українського парламенту у вигнанні.

Коли 1992 року відбулася урочиста церемонія надання одній з центральних вулиць Житомира імені Феценка-Чопівського, до Житомира прибули дочка Ірина, син Юрій, інша рідня.

Ще одній хвилюючій події, пов'язаній з іменем відомого вченого, передували

пошуки. Про це розповідає Інна Федущак, голова Львівського обласного товариства «Пошук»:

— Коли я познайомилася з Іриною Богун-Чопівською у Варшаві, вона попросила мене відшукати відомості про її батька. В неї була тільки дата смерті. Він навіть не був реабілітований. Мені вдалося знайти в Києві архівну справу, дослідити її. Я зробила копії і відправила пані Ірині. Окремі копії надіслала також в Інту — Республіка Комі.

З'ясувалося, що це був рідкісний випадок: збереглися дані, під якими номерами які в'язні поховані. Про зв'язки з Комі детальніше розповів Ярослав Гелетій, голова правління громадського просвітницького об'єднання імені Феценка-Чопівського «Джерело»:

— Я працював у Комі як нафтовик 15 років. У 1989–90 роках там почали створюватися українські громади. Ми проводили тижні союзу в Ухті, Воркуті, Інті, тісно співпрацювали з львів'янами. Ми вимагали від влади, щоб нам відкрили документи і ми могли вшанувати хоча б частину загиблих. Бо у вічний мерзлоті — сотні тисяч. Навіки залишаться невідомими, невшанованими. 1996 року ми вже мали відомості про місце поховання 710 осіб із України. Тоді й було організовано колективну поїздку, в якій узяли участь «Меморіал», «Джерело», інші об'єднання. Отримали велику підтримку української громади в Інті. Без неї ми нічого не змогли б зробити. Посприяли матеріально, забезпечили транспортом, проживанням. Допомогли знайти могили. Ми встановили на них хрести, які привезли з собою, заповнили капсулу землею з місця поховання Феценка-Чопівського і я вручив її у Львові його дочці. Потім ту капсулу заховали в Житомирі на Смолянському кладовищі до могили батька — Адріана Андрійовича, похованого тут 1901 року... Українці республіки Комі попросили, щоб наше громадське об'єднання, яке створили українці

Комі й України, носило ім'я Феценка-Чопівського. Художник зробив екслібрис з його портретом, і тепер з ним виходять усі наші видання. «Бібліотека В'ячеслава Чорновола» — теж. А черговий номер літературного бюлетеня «Промінь» присвячено річниці загибелі Феценка-Чопівського.

Для «шарашки» непридатний...

Тепер уже всі знають, що творець космічних кораблів Сергій Корольов теж був «ворогом народу», з копалень його забрали в «шарашку» — зеківське конструкторське бюро. Вченого-металурга також хотіли використати за спеціальністю, але за станом здоров'я для «шарашки» він уже був непридатний. Табір в Абезі, де завершився життєвий шлях колишнього міністра Центральної ради, вважався табором смерті. Туди й відправляли тих, хто вже не міг працювати ні в копальні, ні для науки. А здоровіших — на шахти. Як розповіли колишні в'язні таборів у Республіці Комі, вони познайомилися там із багатьма людьми, які потім, після виходу на волю, стали широко відомими. Це й народний артист України Олександр Гринько, і перекладач Григорій Кочура, Дмитро Паламарчук, Юрій Лісняк... Недарма ж Республіку Комі жартома називали Коміукраїною...

Микола Петрушак з міста Самбір на Львівщині познайомився з Феценком-Чопівським в Абезі. Він згадує:

— Після війни звозили до ГУЛАГу за політичною статтею — 54-ю. «Измена родины», «шпіннаж», антирадянська пропаганда — все йшло під нею. Абезь належав до спецтаборів з дуже суворим режимом. Всі мусили носити номери. Не можна було переходити з бараку в барак, навіть відвідувати свого товариша у вільний від роботи час. За те, що зайшов до чужого бараку, могли посадити в БУР (від російського: барак усиленого режиму). А там було страш-

но, особливо взимку. Довелося пройти через це, то знаю. Давали горнятко кип'ятку та шматок хліба — це все. І не було навіть нар...

Коли приходив етап з новими в'язнями, то ми завжди випитували, кого привезли. І раптом довідуємося: серед поповнення — міністр Центральної ради. Після важкого поранення в житті і слідства я вважав 38 кілограмів. Навіть пайки хліба не міг з'їсти. Коли зустрівся з Феценком-Чопівським, побачив, що й він геть висохлий, як кістка. Але обличчя інтелігента, очі ясні, світилися в них глибина, мудрість.

Він, як прибув в Абезь, то ще пайок з'їдав. Хліб, уранці каша, в обід баланда, ввечері знову порція каші. То вся їжа. Лежав на нарах у такому куточку, де було трохи тепліше. В нас було два своїх лікарі, але що можна було лікувати в табірних умовах, як у нього хронічна пневмонія, цинга — геть без зубів.

Ми приходили до нього у вільний час. Днювальний був наш. Як «надзіратель» ішов, то щоб не застукати, давав знати. А після вечері й перевірки, перед відбоєм, можна було біля бараку пройтися туди-назад. Тоді й відбувалися його «лекції». Коли ми проходили біля наглядців, говорили «бушлат», «хлеб», ніби бесідуємо на побутові теми. Бо якби довідалися, що обговорюємо насправді, — в БУР.

Нас, молодих, дуже цікавило, чому впала українська держава, зазнала поразки українська революція. Він нам давав такі відповіді, яких я від інших не чув. Бо він був у гуці тих подій, розумів їх причини.

Тепер не всі вже й пам'ятають, як після створення НАТО Радянський Союз теж подав заяву про вступ до цієї організації (СРСР зробив це з пропагандистських міркувань. — О. К.). Феценко-Чопівський сказав тоді: у НАТО, звичайно, не приймуть, але Союз розпадеться, мусить розпастися, і не через НАТО. Просто прийдуть нові покоління, люди не захочуть жити в та-

кому гніті. І через 2-3 покоління СРСР розпадеться.

Він із захопленням розповідав про Чуднів, Житомир. До того я й не знав, що є така річка — Тетерів. Він дуже хотів, щоб його поховали в Україні...

Урок

Зверніть увагу на слова Миколи Петрушака, що колишній міністр давав молодим політв'язням такі відповіди, яких вони від інших не чули. Добре видно це і з книжки його мемуарів. Написані вони так, що відразу зрозуміло: автор — людина точних наук: стислий, строгий стиль. В уряді він займався не «великою політикою», а цілком конкретними справами, видно це і з назви книги, написаної в той час, — «Природні багатства України». Але й політичну «кухню» аналізує в своїх мемуарах прискіпливо. Ось як, приміром, оцінюється діяльність Трудового конгресу, що зібрався 23 січня 1919 року, а вже 28 січня саморозпустився: «Найчисленнішу фракцію Трудового конгресу творили укр. есери зі своїм відгалуженням «Селоспількою». Однак за цей короткий час урядування Директорії українські есери встигли так далеко «опреділитися», що всередині їх партії об'явилися три напрямки, які почали себе взаємно поборювати: 1) ліве крило, так звані боротьбісти, радянофіли, 2) праве (прихильники демократичного соціалізму) та 3) центр. Оце розбиття, що запанувало в правлячій партії, дало змогу чисельно слабшим соц.-демократам захопити провід Трудового конгресу в свої руки та накинути більшості свої гасла і свою політику... Відповідальність за «діяльність» Трудового конгресу падає в першу чергу на українських соціал-демократів. Їх партія взялася проводити Конгрес, не маючи ясного погляду на реальний стан речей. Вона не розумілася на зовнішній політиці, не вміла й не пробувала опанувати внутрішні стосунки, але цупко трималася влади,

РЕГІОН

Конституція Криму потребує змін

Про це заявив у день четвертої річниці Основного закону АРК під час своєї прес-конференції голова Верховної Ради автономії Борис Дейч. Сьогодні, на його думку, «чимало положень документа не відповідають нинішнім реаліям і потребують серйозних поправок, необхідних, щоб автономія могла не лише декларувати свої права і повноваження, зокрема в бюджетному процесі і виборчій стратегії, а й реально користуватися ними». Нині цим займається створена у ВР АРК більшість — 73 депутати фракції «Стабільність». «Сьогодні всі комісії ВР АРК почали роботу над деякими пунктами і положеннями Конституції, і вже на грудневому—січневому пленарних засіданнях і слуханнях будуть винесені на обговорення проекти поправок, внести які ми будемо прохати український парламент після широкого обговорення їх більшістю жителів півострова, щоб урахувати інтереси всіх національностей, народностей і прошарків суспільства», — зазначив Борис Дейч.

Як він пояснив, місцеві депутати повинні відчувати переваги, які дає статус автономії, причому не лише у вирішенні фінансових питань.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

АНОМАЛІЇ

Коли суддя місцевого суду Бобровицького району Людмила Демченко зачитувала вирок по кримінальній справі №1-124, у залі судових засідань підвівся лише я та охоронці, які вартували у замкнутій ґратованій клітці підсудного Івана Якушка. Нікому він, крім правосуддя, не був потрібний!

Навіть рідні сини не прийшли поцікавитися долею батька! Не було ні друзів, ні знайомих...

— Чому? — запитав його, коли суд завершився і міліціонери дали можливість поспілкуватися із засудженим.

— Я з синами не жив...

— Що вас штовхнуло на злочин?

Засуджений глянув на мене скептично і осудливо: мовляв, чоловіче, невже це не зрозуміло?

— Минулого року звільнився з колонії, — сказав, — на роботу ніде не беруть. А їсти хочеться.

— Де ви жили?

— Квартирував у одній жінки.

— Чим займалися?

— Хто що попросить, те й роблю.

Я ще подумки поспівчував охайно поголеному і підстриженому чоловіку: безвихідь штовхнула його

на бездумний і безрозсудний вчинок. Адже факт є фактом — з виправної колонії його випустили лише з 16 гривнями на квиток і 5 гривнями на харчування. У Бобровиці його ніхто не чекав.

Але коли почав читати сторінки його кримінальної справи, стало не по собі від поступового падіння засудженого. У червні 2002 року він переступив останню межу, яку можна було перейти. Нічого святого у його порожній душі не залишилося, що спинило б, застергло від моторошного діяння, яке для звичайної людини є аномальним, неприродним.

...У 1980 році І. Якушко розлучився зі своєю дружиною. Через рік його за-

Фото автора.

суджують за несплату аліментів. Здавалося б, таке нетипове і «смішне» покарання могло протверезити чоловіка, змусило б замислитися про своє життя-буття і долю двох діток. Але і у 1983, 1985, 1987 роках він отримує строки за злісну несплату аліментів! Створилося враження, що чоловік принципово

не хотів матеріально підтримувати покинуту родину! І навіть погрозливий термін відбуття покарання не лякав його. Жодної копійки на виховання рідних синів! Зрештою вони виростили без батькового тепла, його допомоги. Зрозуміла теперішня їхня позиція.

А колонії не додали до

базуючись на соц.-демократичних доктринах».

Автор «Хроніки...» намагався бути максимально чесним у відтворенні подій, очевидно яких йому довелося бути. Найбільше гіркоти в описі того періоду, який радянська історіографія передавала так: «У вагоні Директорія — під вагоном територія»:

«З початком лютого 1919 року ані в планах Директорії, ані в планах її уряду не було ще добре викристалізованих і добре обґрунтованих напрямних. Залишалася одна далека мета — прагнення власної Держави і водночас одна прикра дійсність — неспроможність оборонити столицю власними силами... Я особисто не збирався виїздити з Києва... Але міністр Остапенко, який щойно повернувся з Одеси (куди виїздив за дорученням Директорії для переговорів з французьким представництвом), переконав мене, щоб я їхав у Вінницю разом з урядом. Переконливим аргументом здалися мені його запевнення, ніби порозуміння з Антантою добігає щасливого кінця...

Оскільки Укр. Центральна Рада евакуювалася в кінці 1917 року до Житомира перед підписанням Берестейського миру, так і ми мали тепер поїхати на декілька тижнів у Вінницю, підписати угоду з Антантою, отримати від неї кілька дивізій допомоги, зброю та амуніцію і повернутися в Київ! Зрештою, військові частини Антанти вже вирушили з Одеси на північ, а коли більшовики з ними зіткнулися, то відкотяться стрімголов за Дін, за Волгу, за Урал! Так захоплював мене Остапенко.

Як показала нещадна дійсність, Остапенко мав буйну фантазію. Треба, однак, віддати йому справедливість, що він сам вірив в оптимістичні витвори своєї уяви, а тому вмів легко переконувати других. Не підлягає сумніву, що він щиро бажав, аби так сталося, а тому вклав в уста свого одеського партнера слова й дії, згідні з власними бажаннями, але тільки бажаннями...

Я піддався його переконливим візіям...

Перша частина ворожби Остапенко зрештою сповнилася: Винниченко отримав від соц.-демократичного уряду добре «відступне» у твердій валюті (антан-

тський) та виїхав зі своєю Розалією на південь Франції, а Чехівський зі своїм кабінетом подався до демісії. На чолі нового уряду став Остапенко... Він негайно виїхав у Румунію фінішувати переговори з Антантою».

Зайве, мабуть, нагадувати, чим усе це закінчилося...

Ось ще кілька цитат, які дають уявлення про той період:

«П'ять днів радилися ліві партії, як би їм знову захопити владу... Історія повторюється: головний її поштовх — це дірватися до решток казенного пирога, який і так уже був сильно над'їдений поїздками за кордон численних дипломатичних місій, делегацій, комісій тощо».

«Нарада перетворилася на безвідповідальну балаканину: самі її ініціатори не знали, що діяти далі. А що ж було вимагати від «темного народу», що слухняно їздив у вагонах ось уже третій місяць, без газет, без вісток з широкого світу?..»

Чи спростуємо злий жарт?

Письменник Валерій Шевчук написав про мемуари колишнього міністра так: «Хроніка мого життя» Івана Фещенка-Чопівського це також документ, випущений через «я» людини неординарної, чесною, щиро відданою національній ідеї, і особливість його в тому, що

автор, хоч і належав до партії соціал-федералістів, «інтелігентської партії», як зазначає пані Ірина Богун, але виміряв події, які бачив і в яких брав участь, не вузькопартійними інтересами, а загальнонаціональними; більше того, він був переконаний і, на нашу думку, резонно, що фатальна схильність до купчення українців по партійках і партіях і стала однією з причин поразки української революції... Друга фатальна помилка — це шукання допомоги на боці: в Німеччині, Австрії, Польщі, Росії (денікінської і більшовицької), тоді як у них треба було шукати не допомоги, а визнання, а натомість піднімати, усвідомлювати й шукати допомоги в народі власного... Отже, «Хроніка мого життя» це не тільки опис пережитих вражень, а й спроба своєрідного осмислення подій, більше того — це своєрідний урок нам, нащадкам, аби не повторювали помилки своїх дідів, аби відреклися від вузької партійності і взаємонепогодженості, не сподівалися на «доброго дядю», що принесе нам свободу, а єдналися в одну національну родину і тільки так виборювали свободу свою і право вільного існування в цьому світі».

Варто нагадати: ці рядки з передмови до книги, яка вийшла друком ще 1992 року. Оцінюючи події остан-

нього десятиліття, доводиться згадати невеселе: історія вчить тільки того, що вона нічого не вчить... Можливо, спростуємо цей злий жарт?

* * *

Довга поїздка у вагонах закінчилася для міністра тривалою еміграцією. Своєю науковою діяльністю на ниві металознавства Фещенко-Чопівський зарекомендував себе так, що й президент Польщі був зацікавлений у тому, щоб той прийняв польське громадянство. Краківський воєвода намовляв його написати, що він з польського роду, бо баба по матері мала прізвище Янчинська. Науковець заперечив, бо то була б неправда: вона зі старорукнянського роду. Тому польське громадянство йому не визнали, а надали. Інакше кажучи, він вважав себе не поляком, а українцем, який змушений жити в Польщі.

Але в Україну випало повернутися тільки під конвоєм НКВС... А потім він повернувся до нас уже з Комі — назвавши вулиць у Житомирі і Львові та книжками.

Олексій КАВУН.

Житомир.

На знімку: 1996 рік. Дочка І. Фещенка-Чопівського Ірина під час захоплення капсули з землею, привезеною з Комі, на Смолянському цвинтарі Житомира.

простіший для нього шлях забезпечення прожиткового мінімуму — крадіжка...

Є й інша проблема.

Важко зрозуміти, чому й досі металева лихоманка прогресує в Україні. Яка користь від неї державі? Кого вона стимулює? Мешканця Рудківки цього самого Бобрівського району Василя Чайку, який уночі заліз у кухню односельця і вкрав два відра, чотири каструлі, м'ясорубку, щоб здати на приймальний пункт металобрухту і розжитися на пляшку самогону? Чи «підприємця» з Бобрівки Юрія Старікова, який без ліцензії організував приймальний пункт і скуповував по 10—12 копійок за кілограм такий брухт?

Сергій ПAVЛЕНКО.

Бобрівця Чернігівської області.

На знімку: 57-річний Іван Якушко за гратами в суді.

ОФІЦІЙНО

Правовий моніторинг

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Концепції розвитку сфери побутового обслуговування населення» № 569-р від 11.10.2002 р.

Оцінивши стан побутового обслуговування, Кабмін дійшов висновку, що загальний стан економіки, зниження платоспроможності населення та інші чинники перехідного періоду обумовили негативні тенденції у сфері побутового обслуговування. Виходячи з цього, визначено організаційні, фінансово-економічні напрями реалізації концепції, а також науково-технічне та інформаційне забезпечення, створення нормативно-правової бази для забезпечення ефективного функціонування сфери побутового обслуговування, захисту прав споживачів, оновлення діючих стандартів, розроблення і перегляд технічних умов на продукцію та послуги, що надаються суб'єктами господарської діяльності. Враховуючи одночасне вдосконалення кадрової політики, найближчим часом сервіс має перетворитися на дійсно ненав'язливий.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку виплати винагороди та відшкодування витрат на проїзд і наймання житла, виплати добових народним засідателям і присяжним за час виконання ними обов'язків у суді» № 1506 від 11.10.2002 р.

Відповідно до затвердженого Порядку винагорода народним засідателям і присяжним, звільненим за основним місцем роботи на час виконання обов'язків у суді, буде визначатися, виходячи з розміру їх середньомісячної заробітної плати за останні два місяці або пенсії, що передують залученню до виконання обов'язків у суді. Якщо народний засідатель чи присяжний на цей момент тимчасово не працює, винагорода нараховуватиметься, виходячи з розміру посадового окладу судді відповідного суду (у розрахунок на день).

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про граничну чисельність працівників апарату Апеляційного суду України, Касаційного суду України та Вишого адміністративного суду України» № 572-р від 11.10.2002 р.

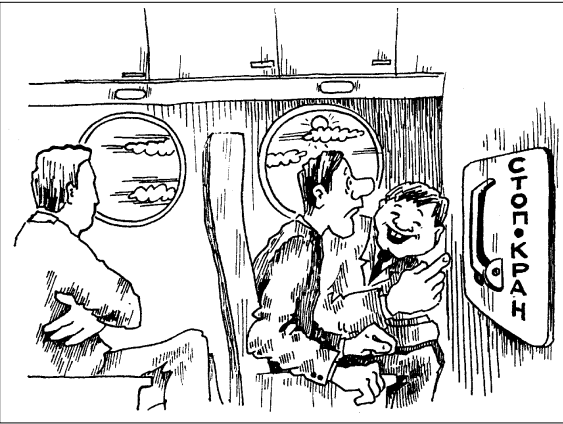
Кабінет Міністрів установив граничну чисельність працівників апарату новостворених Апеляційного суду України, Касаційного суду України та Вишого адміністративного суду України у кількості відповідно 145, 277 і 225 осіб, що має забезпечити їх належне функціонування.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про реалізацію Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» № 1521 від 11.10.2002 р.

Закріплює Порядок державної реєстрації об'єднань співвласників багатоквартирного будинку; передачі житлового комплексу або його частини з балансу на баланс; проведення розрахунків з членами об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, які мають перед ним заборгованість, за виконані ними роботи з утримання неподільного та загального майна об'єднання; та створення спеціальних фондів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації» № 1535 від 12.10.2002 р.

Відповідно до прийнятого Порядку обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації включатиме в себе страхування відповідальності повітряного перевізника за шкоду, заподіяну пасажирам, багажу, пошті, вантажу; страхування відповідальності експлуатанта повітряного судна за шкоду, заподіяну третім особам; страхування членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу; страхування повітряних суден; страхування працівників замовника авіаційних робіт, осіб, пов'язаних із забезпеченням технологічного процесу під час виконання авіаційних робіт.

Мал. Бориса РЕВЧУНА.

«підприємець»

серця Якушка ні чуйності, ні тверезості, ні прагматичності. Став, як перекотиполе: ні постійного місця проживання, ні постійної роботи. Такий-сякий прироботок, випивка, крадіжка. Знову грати. У 1989, 1992, 1994, 1997 роках він потрапляв за цей спосіб життя на лаву підсудних і був засуджений щоразу на 2-3-4 роки позбавлення волі.

Щойно у вересні — знову вирок. Протягом двох днів — 21—22 червня цього року — І. Якушко розбирав огорожі з кольорового металу на бобрівських цвинтарях. Спочатку о 7-й годині ранку поглумився над могилою О. Драга. Наступного ранку на другому кладовищі — над могилою Л. Юрченко. На Лукашівському увечері — над могилою Г. Сало.

Пожмакану алюмінієву огорожу з могили Драга вартістю 560 гривень відніс у приймальний пункт і

здав за 5 гривень 50 копійок!

— Після цього, — пояснив він суду, — я пропив ці гроші у барі «Золотий фазан».

Вартість інших огорож була відповідно 1000 і 750 гривень... На останній могилі зловмисника помітили родичка померлої. Правоохоронці відразу припинили дії вандала, який повністю втратив людську подобу. Місцевий суд Бобрівського району засудив І. Якушка на два роки позбавлення волі. Перед цим трирічний термін отримав за аналогічній вчинок і Анатолій Кот, який намагався на кладовищі по вулиці Червонопартизанській зняти огорожу з кольорового металу з могили В. та М. Самойленків.

Чи виправить цих людей колонія? Чи здатні вони, відбувши термін покарання, бути іншими? Відповідь на ці запитання

знайти неважко. Вона прочитується у віхах їхнього життя — падіння. Останній вчинок — яскраве тому підтвердження.

То що робити? Як ізолювати таких деградованих осіб від суспільства, щоб вони не додавали сліз, клопотів громадянам і не коїли ще важчих злочинів? Чи не дешевше державі взяти над ними опіку, створивши відповідні госпрозрахункові інтернати-поселення, де вони були під б наглядом, і своєю посиленою працею забезпечували себе насущним хлібом? Адже випускати Якушка з п'ятьма гривнями на волю — це на державному рівні прогнотовано планувати черговий кримінальний злочин. Бо такий неодноразовий випускник виправно-трудової колонії не здатний на цивілізоване самостійне вирішення своїх елементарних проблем. Найлегший і най-

У роки боротьби з пияцтвом на спиртозаводах рекомендували виробляти... вареники й пельмені

Він ризикував посадою, втратив здоров'я, але не закрив жодного із 12 спиртозаводів. Влада дотепер не може йому віддячити (чи так — пробачити?) за це: на клопотання про можливість нарахування надбавки до мізерної пенсії Київ так і не відгукнувся.

Ідеться про Миколу Івановича Шаповалюка, колишнього генерального директора Вінницького обласного об'єднання «Поділляспирт»: 18 років він перебував на цій посаді. Нагороджений орденom Трудового Червоного Прапора, удостоєний звання академіка Академії інженерних наук. У вересні н. р. рішенням вченої ради Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут» його визнано лауреатом премії університету з врученням Диплома II ступеня «За комплект робіт з проблем кавітації».

Попри літа Микола Іванович досі працює в рідному об'єднанні: за погодженням із концерном «Укрспирт» його прийнято на посаду консультанта генерального директора. Керівництво концерну не могло не оцінити відданість цієї людини обраній справі: працювати на спиртозаводі Шаповалюк розпочав уже в 16 років, а в січні 2003-го йому виповниться 75! Ця відданість особливо проявилася у роки горбачовської антиалкогольної кампанії: Шаповалюк зумів тоді зберегти недоторканими всі 16 спиртозаводів об'єднання. Хоча 12 із них, за вказівкою «згорі», мали бути демонтовані або перепрофільовані.

«Негайно припиніть виробництво спирту...»

Таку вказівку генеральний директор об'єднання отримав уже наступного дня після оголошеної Горбачовим «війни» алкоголізму. До складу об'єднання тоді входили підприємства трьох областей — Вінницької (тут спиртозаводів було найбільше), Одеської і Хмельницької. «Поділляспирт» у системі колишнього Мінхарчопрому Союзу виробляло найбільше продукції: із 17,5 мільйона декалітрів спирту — такий був річний обсяг — левову частку відправляли для потреб колишніх республік, решту залишали в Україні.

Навздогін згаданому вище документу надійшла ще одна «депеша»: 12 спиртозаводів об'єднання, йшлося в ній, підлягають демонтажу або перепрофілюванню. Треба було реагувати негайно. За зволікання з виконанням рішення партії міг поплатитися партквит-

ЦЕ БУЛО, БУЛО

ком, а це означало — кінець кар'єри. Хто пам'ятає ті часи, підтвердить: простіше було зловити в'язувати від тюрми, ніж виплутатися з халепи, пов'язаної з порушенням антиалкогольного законодавства. Якщо міліціонери затримували за кермом водія із «запахом», котрий був членом КПРС, такому ніхто не міг допомогти — людину виключали з партії. Керівника до того ж у три ший гнали з посади. Жодні попередні заслуги не брали до уваги.

Виробництво спирту в об'єднанні тоді у короткий час зменшили до... 12 відсотків. «Спершу нам обіцяли дозволити 30, потім 20 відсотків, — уточнює співрозмовник, — а коли дійшло до діла...» Але з демонтажем заводів не поспішали.

Хрущов теж намагався загнати джина у пляшку

— Знаєте, що мене найбільше стримувало у тій ситуації? — запитує Микола Іванович і сам відповідає: — Власна совість. Адже я, вважаєте, виріс на спиртозаводі. 45 років на такому підприємстві у селі Мартинівка, це у Жмеринському районі, пропрацював мій батько Іван Антонович. Він змалку брав мене з собою. Дорогою батька пішла майже вся наша родина: роботі у спиртовій галузі присвятили себе моя сестра Ганна Іванівна з чоловіком Леонідом Павловичем, дружина Євгена Лук'янівна, син Віктор, на жаль, уже покійний. Минулого року Київський університет харчових технологій закінчив онук Віктор, він — технолог на Немирівському спиртозаводі. До речі, свого часу я віддав цьому підприємству 13 років роботи.

Селянська мудрість, зізнається Шаповалюк, підказувала йому: те, що затіяли кремлівські «мрійники» — не надовго. На своєму віку Микола Іванович уже пережив одну таку кампанію. Було це за Хрущова. Тоді він працював головним інженером на Ладизинському спиртозаводі у Тростянецькому районі. За рознарядкою з Москви десять підприємств об'єднання мали припинити існування. Насправді

обійшлися меншими «жертвами». У Вінницькій області перепрофілювали тільки один Якимівський спиртозавод, що в Оратівському районі — на ньому почали виробляти харчові дріжджі. А ось на Хмельниччині, у селі Райківці, про виробництво спирту на тамтешньому заводі забули назавжди: нині це приміщення пристосували під... в'язницю.

Про хрущовську антиалкогольну акцію менше згадують тому, що вона закінчилася швидко. «Хрущова підвели його клерки, — вважає співрозмовник. — А Горбачов не врахував помилок минулого і теж почав ганятися за джином».

«Якщо відкрутите хоча б одну гайку — відповідатимете головою»

Мудрий Шаповалюк перед тим, як приймати важливе рішення, завжди вважав за потрібне спитати поради в людей. Насамперед побував на уже згаданому Мартинівському спиртозаводі, колектив якого для нього був, як рідна сім'я. Об'їхав ще деякі підприємства — у Немирові, Овечачому, Ладизині. Тут генерального знали найкраще: з трудівниками цих підприємств з'їв не один пуд солі, свого часу працював на кожному з них. Після чого зібрав усіх керівників. Нарada відбувалася, як зараз пам'ятає, на Бджільнянському спиртозаводі, що у Теплицькому районі.

Ось що розповідав невдовзі після цієї зустрічі директор цього підприємства С. Сокотнюк: «Микола Іванович уголос висловив те, про що ми боялися говорити, аби, як то кажуть, не викривити лінію партії. Треба було мати мужність, щоб наважитися на те, на що наважився тоді генеральний. Він сказав, що вказівку партії, звісно, треба виконувати, інакше нас усіх

звільнять з посад, і тоді інші знищать галузь. Але виконувати її необхідно з розумом... Після цього, генеральний попередив кожного з нас: «Якщо хто-небудь дозволить відкрутити хоча б гайку від дючого обладнання — відповідатиме за це головою». На закінчення Шаповалюк довірливо, попростому, додав: «Хлопці, повірте моєму життєвому досвіду, все стане на свої місця». Та ще й поділився інформацією, яку вичитав в одній з газет: йшлося в ній про те, що в Америці саме тоді розпочали будівництво п'яти спиртових заводів...»

— Від нас вимагали випускати замість спирту «корисну для народу продукцію», — продовжує М. Шаповалюк. — Навіть перелік її пропонували. Рекомендувалося на наявних площах «душити» соки, варити джеми, повидло і навіть, не повірите, ліпити вареники та пельмені і продавати у замороженому вигляді. Порадившись, обрали таку тактику: діюче обладнання не чіпати, мало того, ставилося завдання — зберегти його у робочому стані. А випуск «корисної продукції» організовувати на вільних площах.

Замість спирту із заводів «потекли» найрізноманітніші вироби: на одному виготовляли кашу «Геркулес», на іншому — зерна рису в солодкій патоці, запустили лінію з виробництва концентрату квасного сусла — основи для приготування квасу. Збільшили випуск харчових дріжджів. Навіть гриби-шампінйони збиралися вирощувати...

«Маєш покровителя у ЦК ?..»

Хоча розмова у Бджільному була, так би мовити, сімейною, все, про що на ній йшлося, невдовзі стало відомо навіть в обласному відділенні тодішнього КДБ, де із Шаповалюком невдовзі провели «довірливу» бесіду. На його адресу лунала

критика з уст обласного керівництва: спершу це зробив голова облвиконкому, потім на партактиві перший секретар обкому звинуватив генерального директора в тому, що свідомо ухилиється від виконання важливого партійного рішення.

— Одразу після активу, — каже Микола Іванович, — я напросився до першого на прийом і прямо поставив запитання: «Ви даєте згоду на демонтаж обладнання? Скажіть «так», і ми дуже скоро відрапортуємо про виконану роботу». Бачу, перший опустив голову і — ні пари з вуст. Не хоче сказати «так», бо сам господажник і добре розуміє, що за цим послідує, і не може сказати «ні», бо посада не дозволяє.

Ту мовчанку керівника області Шаповалюк розумів, як знак солідарності. Навіть подякував за це. Ще й наважився попросити, щоб не дуже натискали з виконанням доведеної рознарядки. «Якби перший зайняв іншу позицію, наврод чі нам вдалося б урятувати підприємства».

Гірше були справи у Києві. На засіданні колегії Мінхарчопрому Шаповалюк «схопив» аж дві догани: одну, як каже, просту, а другу — сувору. Та ще й з останнім попередженням. Дійшло до того, що його відверто запитали: «Чому ви так поводитесь? У вас що, є покровитель у ЦК?»

— Щоб розрядити обстановку, — продовжує Микола Іванович, — я насмілюся пожартувати. Кажу: звичайно є. «Хто саме?» — запитує міністр. Горбачов, — відповідаю.

Шаповалюк залишався на коні, можливо, ще й тому, що мав вагомий аргументи. Фахівці об'єднання, за його завданням, провели детальні розрахунки, у що мало обійтися перепрофілювання визначених підприємств. Тільки на виготовлення технічної документації су-ма набігла така велика,

що можна було за голову взятися. Генеральний вніс ще одну конкретну пропозицію: переробляти спирт на паливний етанол — добавка до бензинів. Технологія його виготовлення на той час уже була відома. Треба було заручитися підтримкою! Розіслали листи з викладкою пропозицій і розрахунків. Почали з найвищої інстанції — Ради Міністрів СРСР, точніше кажучи, на конверті вказали прізвище конкретно адресата — тодішнього Голови М. Рижкова. Полетіли конверти у Держплан Союзу, Мінхарчопром. Отримали їх і в Києві.

На жоден із них в об'єднанні так і не дочекалися відповіді. Зате генеральний завжди використовував дані аргументи. Коли його припирали до стінки, казав: я ж чекаю реакції на свої пропозиції. Час тоді працював на нього. І врешті-решт, як відомо, все повернулося на круги своя.

— Коли нас запросили до Києва на розмову про те, як будемо відновлювати галузь, — усміхається Микола Іванович, — кожен піднімався по черзі і доповідав, скільки продукції зможе виробляти. Як дійшло до мене, я сказав: готові працювати по повній програмі, тобто у тих самих обсягах, що й раніше.

Те, скільки рубців залишилося на серці у Шаповалюка, нікого не цікавило.

Уже двічі протягом трьох останніх років обласна державна адміністрація звертається до голови комісії зі встановлення пенсій за особливі заслуги перед Україною, створеної при Кабміні (нині її очолює віце-прем'єр-міністр Володимир Семиноженко), з одним і тим самим клопотанням — внести прізвище Шаповалюка до списку таких людей. Але на листи з Вінниці, хоч як прикро, ніхто не відгукнувся.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Інформація про продаж на аукціоні майна Акціонерного комерційного агропромислового банку "Україна".		
Ліквідатор Банку "Україна" оголошує аукціон з продажу наступного майна Банку "Україна":		
Найменування майна	Кількість, шт.	Початкова ціна продажу за 1 одиницю (без урахування ПДВ), грн.
1. POS-Термінали		
POS-Термінал Verifone	13	686,96
POS-Термінал Verifone, OMNI	4	2814,95
2. Імпринтери		
Імпринтер, Datacard/Newbold	11	55,40
Імпринтер, Datacard/Newbold	55	62,33
3. Типографське обладнання		
Віброрівняльний пристрій Horizon jover Pj-88	1	2225,19
Офсетний станок M3 Offset	1	14434,27
Фарбувальний апарат M3 Offset	2	4527,48
Листопідборка Horizon GC	1	6829,77
Ламінатор рулонний A4 Renz 340 A	1	3145,45
Зклійка Horizon BG-18II	1	8730,12
Pizak Ideal 3915-90	1	5696,19
4. Перукарське		
Перукарське крісло, Oyster	1	1152,86
Перукарське крісло, Oyster	1	1823,28
Перукарський стільчик на колесах Rialzabile	1	575,93
5. Банкомати		
Банкомат Digital	1	41393,84
Банкомат Digital	1	32829,68
Банкомат NCR AE&E 5670	1	68179,03
Плата за реєстрацію заяви у розмірі 17 грн. вноситься на рахунок №26009301260745, завдаток у розмірі 10% від початкової ціни продажу майна вноситься на рахунок №26008302260745 в Подільському відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322197, код ЄДРПОУ 22894896, ОДЕРЖУВАЧ — Філія "Київський аукціонний центр" ДАК "Національна мережа аукціонних центрів".		
Умови продажу: оформлення прав власності здійснюється за рахунок покупця, проведення розрахунків за придбане майно протягом 30 календарних днів з дати проведення торгів. Засоби платежу — грошові кошти.		
Заяви на участь в аукціоні приймаються — філією "Київський аукціонний центр" ДАК "НМАЦ" за адресою: 02094, м. Київ, вул. Червоноткацька, 42.		
Кінцевий термін прийняття заяв - за три робочі дні до дати проведення аукціону.		
Аукціон буде проведено 27 листопада 2002 р. об 11.00 в приміщенні філії "Київський аукціонний центр" ДАК "НМАЦ" за адресою: м. Київ, вул. Червоноткацька, 42.		
Ознайомитись з майном можна в робочі дні за адресою: м. Київ, пров. Рильський, 10, тел. 244-15-35.		
Служби з організації та проведення аукціону: Ліквідатор Банку "Україна", м. Київ, пров. Рильський, 10, тел. (044)244-15-16.		
Філія "Київський аукціонний центр" ДАК "НМАЦ", м. Київ, вул. Червоноткацька, 42, тел. (044) 552-72-55.		

«Дикий табун» в оксамитовій Ялті

став лауреатом чотирьох нагород
Третього міжнародного телекінофестивалю «Разом»

Автор сценарію і однойменного роману — народний депутат України Віктор Веретенников удостоєний найвищої нагороди форуму — медалі Лесі Українки.

...До столиці долетіла чутка про появу в степах Придніпров'я дикого табуна. Коні несподівано з'являлися то в одному, то в іншому місці і так само несподівано зникали. Стрімкість, величність, невловимість і краса здичавілих тварин вражали очевидців. Сенсація швидко обростала легендами і таємничістю. Перший міністр Литюк (актор Петро Бенюк) вирішив по-своєму «осідлати» табун. Диким коням він приписує нібито «потоптани» величезні масиви посівів пшениці, подає міфічні цифри збитків, завданих сільському господарству, й отримує бюджетні компенсації, котрі потім... ідуть на його власні банківські рахунки.

Для знищення дикого табуна стягують техніку, міліцейські підрозділи, оточують район його існування. Жадоба крові й розваг, прагнення догодити столичному гостеві перетворюють гонитву за диким табуном на «царське полювання». Врятувати тварин від знищення, ризикуючи життям, намагається егер Талаверя (його роль виконав Володимир Гостюхін) і молода журналістка Купава (Євгенія Михайлова). Така коротко сюжетна канва «Дикого табуна».

Фільм «Дикий табун» — повнометражний, він цікавий не тільки пригодницьким сюжетом з динамічними елементами політичного трилера, видовищністю, чудово виконаними натурними зйомками. У кінострічці, до речі, було знято справді здичавілий табун коней, виявлений під Олександрією на Кіровоградщині. Та головне — фільм розповідає про одвічні цінності: нестримне кохання, незламну дружбу, неперечну правду. У ньому якомусь особливо щемко і водночас набатно звучить проблема морально-екологічної кризи сучасного суспільства. Творці фільму зуміли передати ідею про взаємозв'язок цих двох ка-

тегорій, коли від втрати моральності й духовності людини потерпає довкілля, а загибель природи, у свою чергу, спустошує людей, робить їх жорстокими.

Актори — москвичі Євгенія Михайлова, Єгор Бероєв, білорус Володимир Гостюхін, львів'янин Петро Бенюк і молода киянка Юлія Волчкова зуміли втілити у своїх героях авторський задум. Професіоналізм, актуальність і привабливість кінострічки були такі очевидні, що вимогливе фестивалне журі (а в його складі працювали Георгій Данелія, Зінаїда Кириченко, Микола Дроздов із Росії, Ельдар Шангелія з Грузії, Борис Олійник, Олександр Зінченко, Іван Чиж із України) було одностайне у своєму рішенні. «Дикий табун» отримав спеціальний приз «Адамове яблуко» — другий за значенням після Гран-прі, який є символом великого пізнання істини людського буття. У дипломі, врученому творцям фільму, зазначено, що «автором пошастило створити образ вільної України і життєствердну силу любові до природи й людини».

Медалі Лесі Українки удостоєно Віктора Веретенникова за визначний внесок у розвиток літератури, телебачення і кіно. Режисера-постановника Валерія Рожка нагороджено медаллю Олександра Довженка.

Про четверту нагороду «Дикого табуна» варто сказати докладніше. Невід'ємним елементом фільму стала пісня, що прозвучала в ньому. Її автори — москвичі — поет Вадим Циганов і талановитий молодий композитор-бард Володимир Черняков. Палючий текст пісні «Дикий табун» з ритмічною мелодією органічно вписався у художню канву фільму. «Досконалість» — так зветься нагорода, котру журі музичного конкурсу кіно і телебачення вручило творцям пісні. Цей приз започатковано й надано фестивалю торговою маркою «Злагода».

До речі, народний депутат Віктор Веретенников свого часу активно підтримував ідею створення Міжнародного Ялтинського телекінофестивалю, тому він цілком заслужено входить до складу опікунської ради цього форуму і перебирає на себе численні організаційні клопоти. Завдяки такому, як він, одержимим людям Ялтинський фестиваль набуває популярності як серйозний фестиваль новітнього мистецтва кіно і телебачення. Цієї осені тут було представлено більш як 300 робіт у 15 номінаціях.

Це про таких, як Веретенников, сказано: якщо людина талановита, то талановита у всьому. Небагатьом керівникам радянської формации пошастило

у стихії небаченої досі кризи не просто втримати виробництво на плаву, а й піднести його на якісно новий рівень, який відповідає найкращим світовим стандартам. У генерального директора акціонерної компанії «Комбінат «Придніпровський» це вийшло. Продукція його торгової марки «Злагода» — найкраще свідчення того.

Неймовірно, але в цьому, як нині модно казати, екстримі Віктор Веретенников зумів заявити про себе ще й як про непересічного письменника, кінорежисера. І на цій ниві його професіоналізм також не підлягає сумніву.

Три роки тому на першому Ялтинському телекінофестивалі було показано фільм, знятий режисером кіностудії імені Довженка Валерієм Рожком за романом Веретенникова «Втрачений рай», де головні ролі виконали відомі актори Ірина Алфьорова, Віктор Раков, Андрій Соколов. Ця кінострічка, котра отримала в Ялті «Афродіту», згодом, на інших фестивалях, здобула три золоті нагороди. «Втрачений рай» має прокатний успіх не тільки в Україні, його придбали Росія та Німеччина. На третій кінофестиваль Віктор Веретенников і Валерій Рожко привезли роботу, яка стала продовженням творчого процесу екранізації художніх творів Веретенникова-письменника — повнометражний фільм «Дикий табун».

...У політику, так само, як і в мистецтво, приходять різні люди і з різною метою. Для одних уміле використання злигоднів і негараздів — лише шлях для примірної популярності і влади, завойованої ціною здоров'я пересічних громадян, для інших — це шлях до духовного очищення нації через чесне й мужнє мистецтво, завдяки якому Україну знає весь світ. І приклад того — творчість народного депутата України І і IV скликань, президента торгової марки «Злагода», письменника, кінорежисера Віктора Олександровича Веретенникова.

Ганна ШЕВЧЕНКО,
прес-секретар.

На знімку: робочий момент кінозйомки. Віктор Веретенников — ліворуч.

ОГОЛОШЕННЯ

Фінансовий звіт АКБ «Інвестбанк» за III квартал 2002 року

Балансовий звіт		(тис.грн.)
Рядок	Найменування статті	
АКТИВИ		
1	Готівкові кошти	1515
2	Кошти в НБУ	3220
3	Казначейські та інші цінні папери	4
4	Кошти в інших банках	4571
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	0
6	Кредити які надані клієнтам	31219
7	Основні засоби та нематеріальні активи	1606
8	Нараховані доходи до отримання	2508
9	Інші активи	5070
10	Сукупні активи	49713
ЗОВОВ'ЯЗАННЯ		
11	Депозити та кредити банків	3266
12	Кошти клієнтів	25425
13	Субординована заборгованість	3869
14	Нараховані витрати до сплати	89
15	Інші зобов'язання	593
16	Сукупні зобов'язання	33242
КАПІТАЛ		
17	Статутний капітал	14630
18	Результат минулих років	896
19	Загальні резерви	855
20	Результат поточного року	90
21	Сукупний капітал	16471
22	Сукупні зобов'язання і капітал	49713

23	Регулятивний капітал (власні кошти)	19680
Звіт про прибутки та збитки		
Рядок	Найменування статті	
1.1	Процентний дохід	4008
1.2	Процентні витрати	2116
1	Чистий процентний дохід	1892
2.1	Комісійний дохід	1613
2.2	Комісійні витрати	97
2	Чистий комісійний дохід	1516
3	Чистий торговельний дохід	221
4	Інший операційний дохід	17
5	Банківські операційні витрати	536
6	Небанківські операційні витрати в т.ч. витрати на персонал	2299
7	Відрахування в резерви	1235
8	Прибуток до оподаткування	484
9	Податок на прибуток	332
10	Чистий прибуток банку	242
		90

Голова Правління
Головний бухгалтер

Добров В.М.
Волох Г.А.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області від 26.09.02 р. по справі № Б 26/3/02, ДКП «Буран», провулок Парковий, 1, м. Новоомосковськ, код ЄДРПОУ — 21893367, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Осауленка Є. І., ліцензія № 047561, а/с 55, м. Новоомосковськ, телефон для довідок: (8-05693) 7-03-31

Господарський суд Черкаської області (18000, м. Черкаси, вул. Шевченка, 307) порушив справу № 14/4464 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Прогрес» (Черкаська область, 19300 смт. Лисянка, вул. Шорса, 37, р/р 26000300174 в Лисянському відділенні № 2971 ВАТ «Державний ощадний банк України», МФО 354626, код 30146224).

Розпорядником майна призначено Левченко Н. П. (ліцензія від 26.11.2001 р. м. Черкаси, пров. Тобілевича, 9, кв. 1, корп.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Вінницької області (21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) постановою від 22.08.2002 року по справі № 15/10-40 визнав банкрутом відкрите акціонерне товариство «Теплицький завод сухого знежиреного молока» (смт. Теплик, Теплицький район, Вінницька область; п/р 260073107496 в ОПЕРВ Ощадного банку м. Вінниці, МФО 302076, код ЄДРПОУ 0444530) і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ніколайчука В. Ф., ліцензія № 249542. Претензії приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 8-під'їзд) від 15 жовтня 2002 року по справі № Б-7728/2-19, визнано банкрутом відкрите акціонерне товариство «Богодухівське хлібоприймальне підприємство» (код ЄДРПОУ 22660033, 62102, м. Богодухів, вул. Привокзальна Слободка, 69, р/р 260011927 в ХОД Харківської обласної дирекції АППБ «Аваль» м. Харків) та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Харкевич-Гончарову Інну Михайлівну (ліцензія серія АА № 250045 від 19.11.01 р., м. Київ, вул. Татарська, буд. 38, кв. 11, т. 220-61-13).

Постановою господарського суду Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюндвальська, 11) від 19.08.2002 р. порушено справу № Б-11/254 про банкрутство Виробничо-комерційної фірми «УБМ» (77111, Івано-Франківська область, м. Бурштин-2, територія Бурштинської ТЕС; код ЄДРПОУ — 20542217; основний поточний рахунок № 26004320021037 в Галицькій філії АКБ «Прикарпаття», МФО 336310), введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ковальського Ігора Ігоровича (ліцензія № 249769 від 19.10.2001 р. прож. С. Пійло Калуського р-ну).

АБ "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"		Баланс на 1 жовтня 2002 року		(тис. грн.)	
01001, Київ, вул. Володимирська, 54 ліц. НБУ № 78 від 14.12.2001 р.		Рядок Найменування статті		на 01.10.02 на 01.09.02	
Звіт про фінансові результати на 1 жовтня 2002 року					
Рядок Найменування статті					
1.1.	Процентний дохід	14488	9863		
1.2.	Процентні витрати	-7921	-6532		
1.	Чистий процентний дохід	6567	3131		
2.1.	Комісійний дохід	1348	1537		
2.2.	Комісійні витрати	-1234	-887		
2.	Чистий комісійний дохід	112	440		
3.	Дивідендний дохід	0	0		
4.	Чистий торговельний дохід	3288	3887		
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	6	-183		
6.	Інший операційний дохід	63	124		
7.	Операційний дохід	10016	7208		
8.	Загальноадміністративні витрати	-4041	-4585		
9.	Витрати на персонал	-2136	-1583		
10.	Прибуток від операцій	3839	1042		
11.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-3174	-664		
13.	Прибуток до оподаткування	665	388		
14.	Податок на прибуток	76	0		
15.	Прибуток після оподаткування	589	388		
16.	Непередбачені доходи/витрати	0	0		
17.	Чистий прибуток/збиток банку	589	388		

АКТИВИ			
1.	Кошти та застави в НБУ	16286	11030
2.	Кошти в інших банках	55309	26795
3.	Цінні папери на продаж	8364	4951
4.	Кредити та заборгованість клієнтам	105114	48981
5.	Інвестиційні цінні папери	5572	1788
6.	Основні засоби та нематеріальні активи	698	739
7.	Нараховані доходи до отримання	1937	1483
8.	Інші активи	5910	17107
9.	Усього активів	199172	112853
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
10.	Кошти банків	73065	37129
11.	Кошти клієнтів	87801	30529
12.	Інші депозити	3982	4785
13.	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	8658
14.	Нараховані витрати до сплати	886	319
15.	Інші зобов'язання	14819	13808
16.	Усього зобов'язань	180552	95328
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
17.	Статутний капітал	15000	15000
18.	Капіталізовані дивіденди	0	0
19.	Аудіт, закупівля в акціонери	0	-90
20.	6-7 кл.	589	388
21.	Резерви	151	110
22.	Нерозподілений прибуток	2881	2117
23.	Усього власного капіталу	18620	17525
24.	Усього пасивів	199172	112853
Активи-пасиви (повинна рівнятися 0)		0	0
Голова Правління		О. Д. Кришук	
Головний бухгалтер		Н. Г. Меліхова	

Злочин чи покарання?

У нашій постійній рубриці «Платне здоров'я у сфері медичних послуг» ідеться про проблему наркозалежності та про те, як суспільство може її розв'язати. Щоб не займатися моралізаторством та уникнути суб'єктивних журналістських оцінок, ми запросили до дискусії фахівців — українських та американських — і попросили їх висловитися на тему, що нас цікавить.

Доктор Роберт НЬЮМЕН. В Америці його називають «містер Метадон».

(Метадон — нарковмісний медичний препарат, який замінює сильнодіючі наркотики. — Авт.).

— Проблема наркозалежності — це і кримінальна проблема, і хвороба, яку потрібно лікувати. Тому в розв'язанні її слід діяти в двох напрямках: робота силових структур і лікування.

США не дуже гарний приклад щодо лікування наркоманії. Тільки героїнових споживачів в Америці майже мільйон. На цю проблему щороку витрачають 20—30 млрд. доларів. Проте в моїй країні приблизно 80 відсотків наркоманів не мають змоги лікуватися. Це відбувається тому, що уряд Сполучених Штатів прийняв постанову, згідно з якою лікування від наркоманії має відбуватися лише в рамках великих програм, які дуже дорогі. Є й достатньо жорстких вимог до медсестер і соціальних працівників, котрі обслуговують цю програму. Тобто цей процес надто дорогий. І місцеві клініки не хочуть брати в ньому участь — не вигідно.

— Який відсоток повернення до нормального життя серед тих, хто пройшов лікування?

— Пацієнти, котрі брали участь у метадоновій програмі, певною мірою схожі на хворих, які лікуються від діабету. Поки таким пацієнтам колють інсулін, вони почувуються нормально. Під час лікування більшість наркозалежних живуть нормальним соціальним життям. А після лікування, хоч би яким воно було — чи це метадонова програма, чи програма «Без наркотиків», — відсоток рецидиву дуже високий.

Те саме стосується алкоголізму. Ніхто не може повністю викувати цю недугу. Треба намагатися утримати алкоголіка від уживання спиртного сьогодні, завтра, але ніхто не

може гарантувати його твезрезисть потім.

— Багато хто в нашому суспільстві ставиться до наркоманів як до злочинців, а не як до хворих людей. Наркоманів вважають кримінальним елементом. Чи правильно це?

— В Америці та Росії майже 50 відсотків ув'язнених перебувають у тюрмі через вживання наркотиків. У тюрмах ми спостерігаємо поширення таких хвороб, як туберкульоз, СНІД. Рано чи пізно наркозалежні, відбувши покарання, виходять і заражають інших членів суспільства. Тож ув'язнення наркоманів лише поглиблює проблему.

Я вважаю, що немає причин для арешту тих, хто вживає наркотики: важкі чи легкі — не має значення. Треба інформувати населення про той ризик, про ту небезпеку, яку несуть наркотики. У нас в Америці такою просвітницькою діяльністю не займаються. Просто уряд каже «ні» наркотикам, а молоді люди його не слухають.

***

В Україні зареєстровано майже 70 тисяч залежних від опіуму. І це офіційна статистика лише стосовно тих, хто потрапляє в поле зору наркологічних служб. А реальна цифра приблизно втричі більша.

Традиційно наркоманія в нас найбільше поширена в східних регіонах — Дніпропетровська, Донецька, Миколаївська, Херсонська області.

Внаслідок зміни законодавства нині органи правопорядку менше контактують з офіційними наркологічними установами. В Україні відмовилися від примусового лікування наркоманів, бо це призведе до того, що цифра офіційної наркоманії зменшуватиметься, але це не відображатиме реальної картини. На відміну від американських споживачів наркотиків, майже 90 відсотків ук-

раїнських — ін'єкційні споживачі. Якщо в Америці вживають героїн, то в нас — сурогат опіуму, який значно шкідливіший і небезпечніший з точки зору розповсюдження гепатитів, СНІДу та інших захворювань, що передаються через кров.

Леонід ВЛАСЕНКО. Президент реабілітаційного центру наркозалежних «Віртус» міста Дніпропетровська. Донедавна — начмед обласного наркодиспансеру.

— Скажіть, наскільки метадонова програма може бути застосована в нас у країні?

— Споживачі наркотиків, грубо кажучи, діляться на дві групи. До першої входять ті, хто експериментує з наркотиками. А до другої належать ті, хто хворий і від них залежний. Метадонове лікування спрямоване саме на хворих людей! При цьому метадонова програма не є панацеєю від наркотичної залежності взагалі. Це суто локальний метод лікування залежних від опіуму. Програма ефективна для тих, хто вживає героїн, нашу хіміюрок (різні похідні маку) тощо.

Метадон — апарат, який діє аналогічно опіуму. Його лікувальний резерв у тім, що він, по-перше, вживається через рот, а не внутрішньо, по-друге, діє довше, що дає змогу досягти певного рівня комфорту під час одноразового вживання препарату, і, по-третє, цей препарат не викликає феномену підвищення дози. Людина, котра ввійшла в метадонову програму, може вживати наркозамінний медикамент десятиліттями без виражених наслідків і побічних ефектів. До того ж це досить дешевий препарат. Його вартість для метадонової програми, наприклад, у Прибалтиці — близько 80 доларів на рік.

У світі побутує неоднозначна думка про метадонові програми. Того, чого чекає наше суспільство через свої ментальні установки, мовляв, усі мають уміти одужати, — не станеться. Адже пацієнт, який вживає метадон, перебуває у стані контрольованої залежності.

Він не звільняється від неї, але й не вживає нелегальні наркотики.

Семен ГЛУЗМАН. Президент Асоціації психіатрів України. Правозахисник.

— Про проблему наркоманії в Україні почали говорити порівняно недавно. Складається таке враження, що раніше наркотиків у нас, як і сексу, не було...

— Це не так. Ще в 1971 році була закрита постанова ЦК КПРС про наркотики. А таке враження складається через те, що в Радянському Союзі на той час не писали і публічно не говорили про тюрми, про психіатричні лікарні, про наркотики. Але це не означає, що проблеми не було.

Нині у зв'язку з відкритістю нашого суспільства, з'явилися полегшені шляхи залучення нас до процесу наркотизації. За все треба платити. За цю відкритість ми й платимо. За демократію і за доступність якихось цивілізованих форм життя ми також платимо, зокрема, й тотальним поширенням наркотиків у нашому суспільстві. І Америка, і ми сьогодні розплачуємося за підкорений Афганістан. Ця країна почала виробляти значно більше наркотиків, аніж за часів талібів.

— Нарешті діагноз поставлено. Суспільство і держава визнають наявність наркопроблеми. А які шляхи її розв'язання в Україні?

— Сьогодні, і це моя особиста думка, в Україні практично немає зацікавленості в розв'язанні цієї проблеми. Держава, яка не намагається його знайти, прирікає на серйозні страждання своїх громадян. Що я маю на увазі? Ні СБУ, ні міліція не можуть розв'язати цю проблему. Вони працюють лише з кримінальним поширенням наркотиків. На мій погляд, має бути в країні якась мультидисциплінарна структура, яка займалася б профілактикою наркоманії. Ось, наприклад, у Голландії я бачив, як школярів приводять до поліцейської дільниці подивитися на «ломку» наркомана. Звісно, це має відбуватися з дотриманням прав людини (за темнені обличчя тощо). Але принципово Україна до цього ще не готова.

Фото з архіву «У».

Є дві ланки в злочинному ставленні до проблеми наркоманії. Перша — це наркомафія, яка в союзі з наркоділерами роздає сім'ї дітей, котрі пішли цим шляхом. А потім, коли діти та їхні батьки починають розуміти, що відбувається, й звертаються за лікуванням, у гру вступає наша наркологічна служба, котра роздає їх удруге, обіцяючи диво. Диво неможливе. Я вважаю, що наркослужба Мінохорони здоров'я спрямована не на клієнта, вона спрямована на власне забезпечення.

У лікуванні наркоманії в цивілізованій країні, на статус якої ми претендуємо, має бути поліфонія. Має бути багато різних, не дуже ефективних можливостей. Хтось піде на релігійну заміну, до протестантського центру, наприклад. Хтось вибере метадонову програму. А хтось, як у Польщі, віддасть перевагу реабілітаційним центрам, де немає лікарів.

— Як ви ставитесь до метадонових програм?

— Хоч би як ми ставилися до метадону — так, це погано, це заміна важких наркотиків легкими, — але іншого поки що не придумали. Сьогодні в нашій

країні немає жодного державного реабілітаційного центру для наркоманів. І це, я вважаю, робить неможливим називати нашу країну європейською. Я бачу метадонову програму в Україні як завгодно, але тільки за межами наркослужби Мінохорони здоров'я. Як її запровадити, я поки що не знаю. Можливо, через сімейних лікарів, яких теж поки що в нас немає...

Утім, на мій погляд, проблема наркоманії — взагалі не медична проблема. В усіх країнах світу (і в Америці, і у Фінляндії, і в Польщі) у її розв'язанні беруть участь і лікарі. Та не тільки. Задіяна ціла армія психологів, соціальних працівників. А в нас це монополія Мінохорони здоров'я.

Я переконаний, що соціальний супровід коштуватиме значно менше ніж медичний. Крім того, що дає держава, треба ще й зважати, скільки платить населення лікарям. Ці непрямі витрати треба рахувати. В усьому світі на це давно зважають. А наше Мінохорони здоров'я, схоже, про це навіть не чуло. Проте це дуже важливий економічний аргумент.

Ольга ВАУЛІНА.

Наркоманський практикум

ІСТОРІЯ ЖИТТЯ

Про це всі говорять та пишуть. Але якось абстраговано, загалом... Згода Валерії, назвемо її так, поговорити про наркоманію на власному прикладі, з подробницями, була для мене несподіванкою. Здивувало, що дівчина розповідає про себе і про те, що з нею сталося, іронічно, навіть цинічно. Чому? Відповідь Валерії така: «Я просто радію життю, радію тому, що це тут...».

Вона не пам'ятає, коли це було вперше, але пригадує, що її наркоманський практикум почався з нудьги, здуру, «від нічого робити». А ще — від розчарування... Зміна декількох шкіл, оточення, непорозуміння з учителями, втрата друзів...

Починала як і всі: з «травки», потім познайомилася з важкими допінгами. Кайф від важкого наркотику був набагато сильніший, ніж від марихуани.

— Було таке враження, — згадує Валерія, — що в мене зняло «дах», підкинуло його, перевернуло — в такому вигляді він до мене повернувся і таким залишився.

Дівчина стверджує, що відтоді, як призвичаїлася

до наркотиків, світ змінився, ніби відкрилося третє око, — все навколо бачилося чіткішим, гострішим, голим, неприкритим...

— Одного разу друзі зібралися в мене. Батьки на роботі. Я вдома сама. Все зварили. Вколюлися, — згадує дівчина. — Далі я не пам'ятаю. Прокинулася — у квартирі темно. Я лежу на канапі. А язык мій пришпилений голкою до губи. Це друзі так зробили, щоб язык часом не запав та щоб я не задихнулася. А самі розійшлися по домівах...

Платити за кайф доводилося не тільки морально, а й готівкою. «Рекламна кампанія», коли якийсь добрий хлопчик чи дядько дає тобі це без-

коштовно, закінчилася. Для задоволення потреб необхідні були чималі гроші.

А батьки нічого не помічали чи... не хотіли помічати. Валерія вважає, що батько все бачив, проте не хотів про це думати. А мати?... Їй завжди розповідали які-небудь казки. Вона вірила, так було простіше...

Дівчина сама зізналася батькам у своїй наркотичній залежності. Реакція була неадекватна, проте закономірна. Вирішили, що донька сама повинна подолати свою згубну звичку, а в цьому їй допоможуть лікарі та... друзі.

У лікарні їй очистили кров, а друзі згодом принесли... дозу.

Коли стало зрозуміло, що самотужки не впо-рається, Валерія добровільно здалася до психіатричної лікарні. Поїхала туди, як на заслання, не залишивши нікому, крім рідних, своїх координат. Тільки в ізоляції від наркотичного середовища з'являвся шанс відмови-

тися від давньої звички.

— Лікарі не знали, яку дозу я приймала. Та я й сама не могла пригадати. Колоти було нікуди, я героїн нюхала... Тоді зрозуміла: не потрібно ніяких ліків. Треба самій. Те, що мені там пропонували, — смішно: тобі погано — пішли, ми дамо тобі анальгін...

Там Валерія відзначила своє 19-річчя. Прокинулася вранці, а її вже чекає все відділення з квітами... Та й лікарі раптом почали ставитися до неї якось незвично. Вона зрозуміла: щось не те. Коли її випишували з Павловки, мама повідомила, що у лікарів є підозра на ВІЛ-інфекцію...

«У нас більше не ратут крылья. Много нас становится. И мы ходим, натыкаемся друг на друга, задираем головы вверх и смотрим на вас. Нас наказали за плохое поведение... и теперь мы ходим. Но ноги быстро сотрутся, и нас не будет...» — записала тоді вона у своєму щоденнику.

Ольга ВІТЕР.

АКТУАЛЬНО

У пошуках грошей на здоров'я

«Подальше реформування системи охорони здоров'я — невідкладне питання і пріоритет роботи уряду», — заявив Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах, виступаючи на форумі Всеукраїнської федерації громадських організацій сприяння охороні здоров'я.

Прем'єр повідомив, що нині уряд працює з профільним комітетом парламенту з пошуку додаткових коштів для збільшення фінансування охорони здоров'я в 2003 році. Нагадаємо, що Кабмін пропонує Верховній Раді в 2003 році збільшити фінансування охорони здоров'я на 79,4 млн. гривень. При цьому планується скоротити фінансування галузі з держбюджету, збільшивши надходження з місцевих бюджетів.

Театр проти зла

У драматичному театрі імені Т. Шевченка відбувся показ дитячої вистави про наркотики та СНІД. Спектакль під назвою «Тля» поставили підлітки для своїх же ровесників, які постраждали від наркоманії. Першими «Тлю» подивилися директори харківських шкіл.

За словами режисера театру «Стелл» Сергія Бережка, найскладніше було навчити дітей грати те, чого вони ніколи в житті не зазнавали.

Те, що про цю проблему кажуть підлітки зі сцени підліткам-глядачам, — начебто принцип підворіття. Прем'єру «Тлі» призначено на осінні канікули.

Микола КОСИЙ.

▼ Харків.

Баланс АППБ "Аваль" станом на 01.10.2002 року		
(тис.грн.)		
Рядок	Найменування статті	на 01.10.2002 р.
АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	1255280
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	1100232
3	Кошти в інших банках	420276
4	Цінні папери на продаж	21440
5	Кредити та заборгованість клієнтів	3149511
6	Інвестиційні цінні папери	33217
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	14441
8	Основні засоби та нематеріальні активи	427046
9	Нараховані доходи до отримання	11690
10	Інші активи	136472
11	Усього активів	6569605
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	233194
13	Кошти клієнтів	5770851
14	Інші депозити	2
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0
16	Нараховані витрати до сплати	44370
17	Інші зобов'язання	79140
18	Усього зобов'язань	6127557
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	341500
20	Капіталізовані дивіденди	0
21	Акції, що викуплені в акціонерів	0
22	Емісійні різниці	0
23	Резерви	19291
24	Результат минулих років	78778
25	Результат поточного року	2479
26	Усього власного капіталу	442048
27	Усього пасивів	6569605

Звіт про фінансові результати АППБ "Аваль" станом на 01.10.2002 року

(тис.грн.)		
Рядок	Найменування статті	на 01.10.2002 р.
1.1	Процентний дохід	542534
1.2	Процентні витрати	-291355
1	Чистий процентний дохід	251179
2.1	Комісійний дохід	244462
2.2	Комісійні витрати	-19038
2	Чистий комісійний дохід	225424
3	Дивідендний дохід	0
4	Чистий торговельний дохід	28779
5	Прибуток / збиток від інвестиційних цінних паперів	1043
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0
7	Інший операційний дохід	6184
8	Операційний дохід	512609
9	Загальноадміністративні витрати	-223169
10	Витрати на персонал	-239980
11	Прибуток від операцій	49460
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-44868
13	Прибуток до оподаткування	4592
14	Податок на прибуток	-2113
15	Прибуток після оподаткування	2479
16	Чистий прибуток/збиток банку	2479

Голова Правління *О.В. Деркач* Головний бухгалтер *І.П. Волощук*

Фінансова звітність Акціонерного банку "Експрес-Банк" на 1 жовтня 2002 року

Ліцензія НБУ № 89 від 3.12.2001 року

Зведений балансвий звіт АБ "Експрес-Банк" станом на 01 жовтня 2002 року			Форма N11.03		
			(тис.грн.)		
Статті балансу	01-01-2002р.	01-10-2002р.			
АКТИВИ			269 173	327 243	
Готівкові кошти	12 054	23 142			
Банківські метали	0	0			
Дорожні та інші чеки	162	103			
Кошти в НБУ	11 328	32 409			
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0			
у т.ч. цінні папери, емітовані НБУ	0	0			
Резерв під знецінення казначейських ЦП	0	0			
Кошти в інших банках	59 286	94 480			
Резерв під заборгованість інших банків	-543	-1 467			
Цінні папери в портфелі банку на продаж	5 020	0			
Резерв під знецінення ЦП	0	0			
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	13	13			
Резерв під знецінення ЦП	-13	-13			
на інвестиції					
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	165 306	140 656			
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренду), які надані клієнтам	-5 672	-4 737			
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0			
Основні засоби та нематеріальні активи	20 515	35 123			
Нараховані доходи до отримання	737	3 934			
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	-20	-20			
Інші активи	1 000	3 624			
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	0	-4			
СУКУПНІ АКТИВИ	269 173	327 243			
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	190 278	216 980			
Кошти банків	0	15 000			
Депозити та кредити банків	58 019	15 524			
у т.ч. кредити, отримані від НБУ	0	0			
Кошти клієнтів	118 533	177 511			
Інші депозити	0	0			
Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0			
Кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0	0			
Субординована заборгованість	0	0			
Нараховані витрати до сплати	425	790			
Інші зобов'язання	13 301	8 155			
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	190 278	216 980			

Голова Правління *Ю.М. Джус* Головний бухгалтер *І.В. Кадемська*

КАПІТАЛ	78 895	110 263
Статутний капітал	28 324	40 375
Капіталізовані дивіденди	0	0
Викуплені власні акції	0	-335
Результат минулих років	18 760	30 493
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	2	0
Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0
Емісійні різниці	0	0
Загальні резерви	2 848	5 745
Результат поточного року	28 961	33 985
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	78 895	110 263
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	269 173	327 243
І КАПІТАЛ		

Голова Правління *Ю.М. Джус* Головний бухгалтер *І.В. Кадемська*

Звіт про прибутки та збитки АБ "Експрес-Банк" за станом на 1 жовтня 2002 року

Форма 2-КБ

(тис.грн.)		
Рядок	Найменування статті	01-10-2002р.
1.1.	Процентний дохід	42 133
1.2.	Процентні витрати	-10 598
1.	Чистий процентний дохід	31 535
2.1.	Комісійний дохід	33 237
2.2.	Комісійні витрати	-1 747
2.	Чистий комісійний дохід	31 490
3.	Дивідендний дохід	0
4.	Чистий торговельний дохід	2 344
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0
7.	Інший операційний дохід	8
8.	Операційний дохід	65 377
9.	Загальноадміністративні витрати	-13 317
10.	Витрати на персонал	-8 223
11.	Прибуток від операцій	43 837
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	98
13.	Прибуток до оподаткування	43 739
14.	Податок на прибуток	-9 754
15.	Прибуток після оподаткування	33 985
16.	Непередбачені доходи/витрати	0
17.	Чистий прибуток/збиток банку	33 985

Голова Правління *Ю.М. Джус* Головний бухгалтер *І.В. Кадемська*

БАЛАНС НА 1 ЖОВТНЯ 2002 РОКУ 331489 "ПОЛТАВА-БАНК" ПОЛТАВА		
(тис.од. гривень)		
Рядок	Найменування статті	01-10-2002 р. 01-01-2002 р.
АКТИВИ		
1.	Кошти та залишки в НБУ	14039 5953
2.	Кошти в інших банках	18646 15281
3.	Цінні папери на продаж	708 1282
4.	Кредити та заборгованість клієнтів	105144 61993
5.	Інвестиційні цінні папери	659 51
6.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	4868 4694
7.	Основні засоби та нематеріальні активи	16583 16291
8.	Нараховані доходи до отримання	5457 2656
9.	Інші активи	34797 65716
10.	Усього активів	200901 173916
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
11.	Кошти банків	16000 12500
12.	Кошти клієнтів	143846 124463
13.	Інші депозити	332 82
14.	Боргові цінні папери емітовані банком	41 58
15.	Нараховані витрати до сплати	2356 1703
16.	Інші зобов'язання	6077 4147
17.	Усього зобов'язань	168653 142953
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
18.	Статутний капітал	13300 13300
19.	Акції, викуплені в акціонерів	-150 - 150
!	6-7 кл	1251 3835
20.	Резерви	2907 407
21.	Результат переоцінки	8438 8199
22.	Результат минулих років	6503 5372
23.	Усього власного капіталу	32248 30963
24.	Усього пасивів	200901 173916

Звіт про фінансові результати НА 1 ЖОВТНЯ 2002 РОКУ 331489 "ПОЛТАВА-БАНК" ПОЛТАВА		
(тис. од. гривень)		
Рядок	Найменування статті	01-10-2002 р. 01-01-2002 р.
1.1	Процентний дохід	16146 20926
1.2	Процентні витрати	-14152 -16761
1.	Чистий процентний дохід	1994 4165
2.1	Комісійний дохід	4652 6069
2.2	Комісійні витрати	-109 -108
2.	Чистий комісійний дохід	4542 5961
3.	Чистий торговельний дохід	3579 5680
4.	Прибуток (збиток) від інвестиційних цінних паперів	51 27
	Інший операційний дохід	846 579
5.	Операційний дохід	11012 16412
6.	Загальноадміністративні витрати	-4422 -5084
7.	Витрати на персонал	-3975 -4059
8.	Прибуток від операцій	2615 7269
9.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-563 -1634
10.	Прибуток до оподаткування	2052 5635
11.	Податок на прибуток	-801 -1800
12.	Прибуток після оподаткування	1251 3835
13.	Чистий прибуток/збиток банку	1251 3835

Голова Правління *О.В. Некрасов* Головний бухгалтер *Л.І. Щербак*

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) ухвалою від 07.10.2002р. по справі № Б-19/103-02 порушив справу про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Лук'янівське», с. Борисівка, ЄРДПОУ 00412352, (62400, Харківський р-н., с. Борисівка), р/р 26008301741060 в відділенні № 1 Філії відділення Промінвестбанку «АВТРАМАТ» м. Харків, МФО 351306).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Стахову І. В. (ліц. АА № 047590 від 3.07.2001 р., тел.: (0572) 271-955).

Заяви кредиторів і можливих санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

Господарський суд Харківської області (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою від 14.10.2002р. по справі № Б-24/91-02 визнав банкрутом СТОВ «Злагода», ЄДРПОУ 00705381 (с. Парасковія, Новодолазьський р-н, Харківська обл., 63203, р/р 260003511 в ХОД АППБ «Аваль» смт. Нова Водолага, МФО 350589) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатор — Святокум О. І. (ліц. серії АА 140476 від 02.07.2002 р.). Заяви, претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування за адресою: 61200, м. Харків, майдан Конституції, Палац Праці, 3 під., 4 поверх, кімн. 34-01, тел. 20-18-85, факс (0572) 712-85-83.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушено справу 5/4/248(02) про визнання банкрутом Закрите акціонерне товариство «Надія». Юридична адреса: 72312, м. Мелітополь, вул. О. Невського, 24, Код ЄДРПОУ 00307262, поточний рахунок 2600430011366 в МФ АКБ Укрсоцбанку. Розпорядник майна арбітражний керуючий Іщенко Василь Дмитрович (72300, м. Мелітополь, пр-т Б. Хмельницького, 87, кв. 55). Попереднє засідання суду призначено на 23 грудня 2002 р. об 11.30. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

Фінансовий звіт АТ "Український іновачійний банк" на 1 жовтня 2002 р.		
Одиниця виміру - тисяч гривень		
Балансовий звіт		
Рядок	Найменування статті	На 01.10.2002 р. На 01.01.2002 р.
АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	53876 39780
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	1215 0
3	Кошти в інших банках	23025 10839
4	Цінні папери на продаж	1110 3552
5	Кредити та заборгованість клієнтів	213218 206483
6	Інвестиційні цінні папери	1527 1439
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	149 559
8	Основні засоби та нематеріальні активи	49066 48823
9	Нараховані доходи до отримання	4997 3927
10	Інші активи	7661 7396
11	Усього активів	355844 322798
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	6643 23650
13	Кошти клієнтів	292961 257572
14	Інші депозити	0 0
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0 0
16	Нараховані витрати до сплати	1863 1392
17	Інші зобов'язання	16573 18110
18	Усього зобов'язань	318040 300724
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	40000 30000
20	Капіталізовані дивіденди	0 0
21	Акції, викуплені в акціонерів	0 0
22	Емісійні різниці	12 12
23	Резерви	5000 5000
24	Результати переоцінки	13317 13317
25	Прибутки чи збитки минулих років	(26255) (31525)
26	Прибуток чи збиток минулого року, що очікує затвердження	
27	Результат поточного року	5730 0
28	Усього власного капіталу	37804 22074
29	Усього пасивів	355844 322798

Голова Правління АТ "Укрінбанк" *С.С.Мещеряк* Головний бухгалтер *В. В. Смолінський*

Звіт про фінансові результати			
Рядок	Найменування статті	На 01.10.2002 р.	На 01.01.2002 р.
1.1	Процентний дохід	44751	48174
1.2	Процентні витрати	(21978)	(27991)
1	Чистий процентний дохід	22773	20183
2.1	Комісійний дохід	17720	22907
2.2	Комісійні витрати	(2883)	(3717)
2	Чистий комісійний дохід	14837	19190
3	Дивідендний дохід	59	2
4	Чистий торговельний дохід	5331	6273
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	205
7	Інший операційний дохід	1557	2097
8	Операційний дохід	44557	47950
9	Загальноадміністративні витрати	(16609)	(23260)
10	Витрати на персонал	(16310)	(17721)
11	Прибуток від операцій	11638	6969
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(4564)	(1067)
13	Прибуток до оподаткування	7074	5902
14	Податок на прибуток	(1344)	(632)
15	Прибуток після оподаткування	5730	5270
16	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17	Чистий прибуток/ збиток банку	5730	5270
Голова Правління АТ "Укрінбанк"		С.С.Мещеряк	
Головний бухгалтер		В. В. Смолінський	

Фінансовий звіт ВАТ «Електрон Банк» за III квартал 2002 року		
Балансовий звіт		
	(тис.грн.)	
Найменування статті	01.01.2002 р.	01.10.2002 р.
АКТИВИ		
Кошти та залишки в НБУ	9382	10041
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	93	54
Кошти в інших банках	35192	36863
Цінні папери на продаж	4	9
Кредити та заборгованість клієнтів	63723	72307
Інвестиційні цінні папери	86	1094
Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	452	452
Основні засоби та нематеріальні активи	22377	22344
Нараховані доходи до отримання	157	222
Інші активи	456	1760
Усього активів	131922	145146
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків	20370	10507
Кошти клієнтів	73058	89666
Нараховані витрати до сплати	1331	1113
Інші зобов'язання	2324	7388
Усього зобов'язань	97083	108674
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Статутний капітал	12000	13440
Акції, викуплені в акціонерів	(3)	-
Емісійні різниці	1017	1015
Резерви	828	2045
Результати переоцінки	17187	16402
Нерозподілений прибуток	3810	3570
Усього власного капіталу	34839	36472
Усього пасивів	131922	145146

Звіт про прибутки та збитки		
	(тис.грн.)	
Найменування статті	01.01.2002 р.	01.10.2002 р.
Процентний дохід	15836	14288
Процентні витрати	(6547)	(6739)
Чистий процентний дохід	9289	7549
Комісійний дохід	3952	3416
Комісійні витрати	(273)	(231)
Чистий комісійний дохід	3679	3185
Дивідендний дохід		61
Чистий торговельний дохід	384	875
Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів		14
Прибуток від довгострокових інвест. асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	21	22
Інший операційний дохід	672	470
Операційний дохід	14045	12176
Загальноадміністративні витрати	(2683)	(2591)
Витрати на персонал	(5132)	(4496)
Прибуток від операцій	6230	5089
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(1917)	(1447)
Прибуток до оподаткування	4313	3642
Податок на прибуток	(1656)	(1225)
Прибуток після оподаткування	2657	2417
Чистий прибуток/ збиток банку	2657	2417

Голова Правління

Л.Н.Загородня

Головний бухгалтер

Н.Я.Пальчевська

Господарський суд Рівненської області (33000, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) 21.08.2002 р. порушив справи про банкрутство:

№ 8/44, стосовно КСП «Стовпецьке» (с. Стовпець, Дубенського району, Рівненської області, 35672, код ЄДРПОУ 00729379, п/р 26003301586304 в Філії «Рівненське Центральне відділення Промінвестбанку», МФО 333335).

Розпорядником майна призначено Мосійчука О. І. (вул. Драгоманова, 27, м. Рівне, 33000, ліцензія № 250151).

№ 8/45, стосовно ТзОВ «Аділс» (вул. Б. Хмельницького, 5, с. Верба, Дубенського району Рівненської області, 35670, код ЄДРПОУ 24172958, п/р 26000301586318 в Філії «Рівненське Центральне відділення Промінвестбанку», МФО 333335).

Розпорядником майна призначено Сокотуна В. А. (вул. Драгоманова, 27, м. Рівне, 33000; ліцензія № 249679).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування даного оголошення.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) постановою від 08.10.02 року по справі № 24/206-6 визнав банкрутом Споживчо-виробниче мале підприємство «Путна» (02068, м. Київ, вул. Кошиця, 1/38, п/р № 260041535 в 4 філії АППБ «Аваль» м. Київ, МФО 322971, ідентифікаційний код 21454018) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Борисенко Анатолія Миколайовича (Ліцензія АА № 250339 від 28.02.02 р.) адреса: 09100, м. Біла Церква, вул. Водопійна, 14-а, кв. 49.

Згідно із Статтею 10 Постанови про порядок державної реєстрації іноземних інвестицій від 7 серпня 1996 року «Вестерн Ен-Ай-Ес Ентерпрайз Фонд» (Western NIS Enterprise Fund) повідомляє про визнання недійсними втрачених інформаційних повідомлень, про внесення іноземної інвестиції, реєстраційний № 1312/314/1 від 19 серпня 1996 року, реєстраційний № 1312/317/1 від 22 серпня 1996 року, та реєстраційний № 1312-3-1-416 від 22 серпня 1997 року.

Балансовий звіт Акціонерного банку «ІНГ Банк Україна» за станом на 01 жовтня 2002 року		
		тис.грн.
	АКТИВИ	
1	Кошти та залишки в НБУ	65 057
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	23 736
3	Кошти в інших банках	104 640
4	Цінні папери на продаж	5 283
5	Кредити та заборгованість клієнтів	393 254
6	Інвестиційні цінні папери	24 327
7	Основні засоби та нематеріальні активи	2 647
8	Нараховані доходи до отримання	2 489
9	Інші активи	806
10	Усього активів	622 240
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
11	Кошти банків	264 923
12	Кошти клієнтів	230 541
13	Нараховані витрати до сплати	875
14	Інші зобов'язання	62 123
15	Усього зобов'язань	558 462
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
16	Статутний капітал	47 750
17	Резерви	489
18	Нерозподілений прибуток	9 288
19	у тому числі:	
	Сума переоцінки при вибутті необоротних активів	0
20	Результат поточного року	6 251
21	Усього власного капіталу	63 778
22	Усього пасивів	622 240
	Голова Правління Акціонерного банку “ІНГ Банк Україна”	
	Головний бухгалтер	Писарук О.В. Чечоткіна В.С.

Звіт про фінансові результати за станом на 01 жовтня 2002 року		
		тис.грн.
Рядок	Найменування статті	
1,1	Процентний дохід	17 119
1,2	Процентні витрати	-5 185
1	Чистий процентний дохід	11 934
2,1	Комісійний дохід	11 006
2,2	Комісійні витрати	-928
2	Чистий комісійний дохід	10 078
3	Чистий торговельний дохід	4 932
4	Інший операційний дохід	281
5	Операційний дохід	27 225
6	Загальноадміністративні витрати	-7 293
7	Витрати на персонал	-9 339
8	Прибуток від операцій	10 593
9	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-1 667
10	Прибуток до оподаткування	8 926
11	Податок на прибуток	-2 675
12	Прибуток після оподаткування	6 251
13	Чистий прибуток банку	6 251
	Голова Правління Акціонерного Банку“ІНГ Банк Україна”	
	Головний бухгалтер	Писарук О.В. Чечоткіна В.С.

ВАТ «Ост Вест Експрес» повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 14 грудня 2002 року об 11 годині за адресою: м. Київ, вул. В. Хвойди, 18/14.

Реєстрація учасників зборів з 9-00 до 10-00 (2-й поверх управління АТ кімната № 4)

Порядок денний:

- Звіт Спостережної ради ВАТ «Ост Вест Експрес» про результати діяльності товариства в 2002 р.
- Затвердження звіту та висновків ревізійної комісії за 2002 р.
- Затвердження результатів діяльності та балансу товариства за 2002 р.
- Вибори органів управління та контролю.

Телефони для довідок: 417-45-60, 417-11-91.

Хозяйственный суд Днепропетровской области (49600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1-а) возбудил дело № Б 26/144/02 о банкротстве Коллективного межхозяйственного предприятия передижная механизированная колонна №17, код ЕГРПОУ 03583568, 51800, Днепропетровская обл., пгт. Петриковка, ул. Леваневского, 19а; р/с 26008006831 в ДФ АППБ «Аваль», МФО 306663, и ввел процедуру распоряжения имуществом должника.

Распорядителем имущества назначен арбитражный управляющий Горб Владимир Андреевич, лицензия серии АА № 140481 от 01.07.02.

Тел.: (056) 744-19-31, адрес: 49000, г. Днепропетровск, ул. Комсомольская, 48, ком. 2.

Требования кредиторов принимаются в течение 30 дней.

Вниманию акционеров ЗАО «ТК НГЗ»!

Правление ЗАО «ТК НГЗ» сообщает Вам, что очередное общее собрание акционеров ЗАО «ТК НГЗ» состоится 12 декабря 2002 года в 15 часов по адресу: г. Николаев, проспект Октябрьский,321, ДК Металлургов.

Повестка дня:

- Отчет Правления о деятельности ЗАО «ТК НГЗ» за 2001 год.
- Отчет Ревизионной комиссии о своей деятельности за 2001 год. Заключение Ревизионной комиссии по годовому отчету и балансу ЗАО «ТК НГЗ» за 2001 год. Утверждение баланса.
- О порядке покрытия убытков ЗАО «ТК НГЗ» за 2001 год.
- Отчет Наблюдательного Совета ЗАО «ТК НГЗ» о своей деятельности за 2001 год.
- Досрочное прекращение полномочий членов Наблюдательного совета ЗАО «ТК НГЗ».
- Избрание членов Наблюдательного совета ЗАО «ТК НГЗ».
- О дополнительном выпуске акций ЗАО «ТК НГЗ».
- Внесение изменений в Устав ЗАО «ТК НГЗ».

Регистрация акционеров (их представителей), прибывших для участия в собрании, будет происходить в день проведения собрания по адресу проведения собраний, а именно: 12.12.2002 года с 13.00 до 14.45 по адресу: проспект Октябрьский,321, ДК «Металлург».

Для регистрации акционерам необходимо иметь при себе паспорт и сертификат акций, а представителям акционеров — паспорт, сертификат акций и документ, который подтверждает их полномочия.

Ознакомление с документами, связанными с повесткой дня собрания, осуществляется в офисе (комната для посетителей) ЗАО «ТК НГЗ» по адресу: г. Николаев, пр. Октябрьский,340/2, начиная с 28 ноября 2002 года с 9.00 до 18.00 в рабочие дни. Справки по телефонам: (0512) 63-05-00, 63-04-37.

Заверение доверенностей на право участия и голосования на общем собрании акционеров осуществляется в ООО «Ваш Регистратор» по адресу: г. Николаев, проспект Октябрьский,340/2, с 9.00 до 18.00 в рабочие дни. Справки по телефонам: (0512) 63-06-16, 63-10-36.

Сведения о дополнительном выпуске акций ЗАО «ТК НГЗ».

Мотивы, способ и минимальный размер увеличения уставного фонда:

Пополнение оборотных средств ЗАО «ТК НГЗ» для дальнейшего развития ЗАО «ТК НГЗ», путем дополнительного выпуска акций на сумму 4000,25 гривен. Проект изменений в устав ЗАО «ТК НГЗ», связанных с увеличением уставного фонда:

Пункт 6.2. «Уставной фонд Общества составляет 99 821 168 (девяносто девять миллионов восемьсот двадцать одна тысяча сто шестьдесят восемь) гривен».

Пункт 6.3. «Уставной фонд Общества распределен на 399 284 672 (триста девяносто девять миллионов двести восемьдесят четыре тысячи шестьсот семьдесят две) простых именных акций».

Данные о количестве акций, которые выпускаются дополнительно, их общая стоимость:

Количество акций, которые выпускаются дополнительно — 16 001 простых именных акций номинальной стоимостью 0,25 грн. каждая.

Общая стоимость выпускаемых акций — 4000,25 гривен.

Привилегированные акции не выпускаются.

Сведения о новой номинальной стоимости акций:

Номинальная стоимость акций не изменяется и составляет 0,25 гривен каждая.

Права акционеров при дополнительном выпуске акций:

Акции дополнительного выпуска предоставляют их владельцу права, установленные действующим законодательством и Уставом ЗАО «ТК НГЗ».

В соответствии с решением Правления ЗАО «ТК НГЗ» от 16.08.02 акционеры Общества имели преимущественное право на приобретение акций в порядке, предусмотренном действующим законодательством и Уставом ЗАО «ТК НГЗ».

Дата начала и окончания распределения дополнительно выпускаемых акций:

Распределение акций произведено в соответствии с действующим законодательством и решением правления ЗАО «ТК НГЗ» от 16.08.02 г;

1 этап — с 18 сентября 2002 года по 3 октября 2002 года;

II этап — с 4 октября 2002 года по 11 октября 2002 года;

Порядок возмещения владельцам акций убытков, связанных с изменением уставного фонда:

Убытков, связанных с изменением уставного фонда, не предполагается. В случае возникновения убытков, связанных с изменением уставного фонда, решение о порядке их возмещения принимается общим собранием акционеров ЗАО «ТК НГЗ».

Правление ЗАО «ТК НГЗ»

Оптимістична сплячка

ПОБАЧЕНЕ В ДОРОЗІ

Цю красуню я підібрав на асфальтівиці поблизу села Васловіці, що в Заставнівському районі Чернівецької області. Повільно пересуваючись, вона тримала курс на навколишні сільські городи. Автомашини, що проїжджали повз неї, могли будь-якої миті розплющити вайлувате створіння. Адже його брунатно-сіре тіло важко було розгледіти на дорозі.

Завдяки своєму забарвленню ропуха рятується від ворогів. Колір жаб'ячого жупанчика, мабуть, вплинув на ще одну назву цієї істоти — в народі її звуть сірою жабою. Проте інколи подарований природою захисний камуфляж теж може підвести, особливо на транспортних магістралях.

Я поклав ропуху в

пластмасове відро, на дно якого постелив суху ганчірку. Прибувши додому, випустив гостю на зів'ялу осінню траву. Суцідські хлопчачи вирішили побавитися з нею. Один із них наповнив скляну банку водою й пустив туди жабу, щоб трохи остудити її, адже надворі стояла тепла вереснева погода. Але ропуха швидко вискочила з

водиці й почала грітися на сонечку, кумедно роздуваючи щоки.

Хлопчаки не знали, що ропуха не любить води. Але то факт: до купелі цей вид «братів наших менших» байдужий. Водю сірі жаби цікавляться лише раз на рік, а саме — напровесні, коли в генах пробуджується материнський інстинкт і виникає потреба відкласти ікринки для продовження роду. Суходіл для цього непридатний. Ікринки там швидко загинуть від природних ворогів або від спеки. А будь-яке болітце, потічок або ставок — пречудові жаб'ячі інкубатори. Там обов'язково хтось вилу-

питься з ікринки, і родовий ланцюг не обірветься.

Тим часом хлопчаки продовжували свої експерименти над ропухою. Вони ставили її то на капот автомашини, то на верхівку перевернутого глечика. Та трималася вона там недовго. По хвилі напружувала сите тіло й кульбітом летіла в траву, приземляючись при цьому лише на лапки. Як і все живе, ропуха прагнула волі. І ми її відпустили. Але, даруючи свободу, зважили на пружинних вагах. Стрілка зупинилася на позначці 350 грамів. Це досить великий для сірих жаб екземпляр. Хоча во-

Фото автора.

сени майже всі вони нагулюють велику масу. Інакше не переживуть зими. Худі ропухи до весни недотягують. А ситі з оптимізмом залягають у сплячку. Знайде-на мною жаба може бути

спокійна — вона не дрімала восени й нагуляла собі жирку про запас, з яким зимова сплячка стане для неї райським задоволенням.

Василь БАБУХ.
Чернівецька область.

КОРУПЦІЯ

Рибак рибака... побачив зблизька

Прокуратура Приморського району Одеси порушила кримінальну справу стосовно тепер уже колишнього старшого оперуповноваженого відділу податкової міліції ДПІ у Центральному районі громадянина Є. Він, використовуючи своє службове становище, під надуманим приводом перевірів одне з приватних підприємств. Ще й вимагав хабара — сучасний комп'ютер вартістю 3645 гривень. Та під час його одержання податківець-

здирик був спійманий за руку своїми колегами — працівниками відділу боротьби з корупцією і безпеки в органах державної податкової служби ДПА в Одеській області.

У нинішньому році вже порушено дев'ять кримінальних справ стосовно працівників податкових органів. Ще 19 податківців притягнуто до адміністративної відповідальності. Корупціонерів з посад усунуто.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

ОТАКОЇ!

Язик — ворог мій

У селі Борочиче Горохівського району чоловік бритвою обрізав собі язика. На щастя, «мазохіста» терміново доставили до районної, а затим — до обласної лікарні.

Як повідомив начальник Горохівського райвідділу Ігор Богонос, колишній афганець 33-річний Олександр зловживав спиртним. Цього разу йому здалося, ніби задихається. Щоб полегшити свій стан, селянин узяв бритву і... Нині життя незвичного хворого поза загрозою. Однак спілкуватися він навряд чи зможе. Принаймні язиком.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

Веселий кошмар для пияка

У столичній арт-галереї «Гончарі» (Андріївський узвіз) виставлено прецікаву керамічну роботу ужгородського художника В'ячеслава Віньковського. Уявіть собі щось таке як високий кухоль. Якщо туди наллеш води й перевернеш посудину — вода не вилетиться! Мало того, кухоль — без дна, й зі зворотного боку сюди можна налити вина й знову перевернути — вино теж не вилетиться! Отже, у нутрощах цього дивного глиняного звіра вода й вино зникають, але не змішуються. Кухоль має з десяток «носіків», як у чайника — але спробуй вгадати, з якого

носіка полетиться вино! А полетиться не одразу: один носик свистить, другий бурчить, з третього тече вода! Кажуть, це можна використовувати для не-насильницького оздоровлення одержимих зеленим змієм: наливаєш вина, а хитра посудина повертає тобі воду або свистить солов'єм! Здавалось би, для питущої людини це — кошмар! Але ні, цей фокус дивним чином підіймає тебе над буднями життя і навіть над похмільним синдромом. Нібито саме в подібній посудині Христос перетворював воду на вино й навпаки.

Віталій НЕКИРЯЄВИЧ.

ЗНАХІДКА

Скіф з Воронівки

У селі Воронівці Городищенського району на Черкащині під час розкопок кургану скіфського періоду знайдено поховання воїна-скіфа.

Факівці припускають дату утворення цього кургану — VI століття до нашої ери. На місці розкопок знайдено предмети, виготовлені з заліза: бойова сокира, меч, спис та інші речі. Наукові співробітники Черкаської обласної археологічної інспекції продовжують пошуки та сподіваються на нові відкриття.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

ТІНЬОВИЙ БІЗНЕС

Не все те марочне, що з етикеткою

Операція «Ринок» припинила діяльність тіньового заводу, де щотижня виробляли по три тисячі пляшок лжемарочних вин.

Організоване злочинне угруповання, до складу якого входили робітники підпільного цеху, вантажники, постачальники і мийники склотари, перевізники, збувачі, транспорт і навіть відділ маркетингу, створили два колишні військовослужбовці. Неабияка організованість таємної винокурні на Корабельній стороні здивувала навіть досвідчених оперативників.

Тут протягом двох років у дві зміни в ординарне сухе вино вливали барвники, пляшки закорковували фірмовими корками, наклеювали відповідні етикетки і акцизні марки. Для виробництва шампанських вин використовували спеціальний агрегат, яким газували звичайне сухе вино. Саморобні напої продавали за цінами найвишуканіших марочних.

Фальсифікаторів вистежили і затримали на ринку під час спроби реалізувати партію з 1200 пляшок. Ще три тисячі готових до збуту пляшок вилучили безпосередньо в цеху. Один учасник винного шахрайства перебуває в розшуку.

До речі, з початку року працівники податкової міліції вилучили з торговельної мережі Севастополя майже 40 тисяч пляшок алкогольних підробок.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

ФОТОПОГЛЯД

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — **КВ № 1 від 26.05.1994 р.**
Газета виходить **5 разів на тиждень** (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — **40224**, для підприємств і організацій — **60955**.
Загальний тираж **159000**.

Ціна договірна

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера **Світлана ПИСАРЕНКО.**

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДА**.

Головний редактор **Анатолій ГОРЛОВ.**

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в **КЦ редакції газети «Голос України»**
Зам. 0311195.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 441-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
✉ **E-mail:** mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

🌐 **Internet:** http://uamedia.visti.net/golos